

SLOVENSKÁ TECHNICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE

Fakulta architektúry a dizajnu

Evidenčné číslo: FAD-16533-99292

Dom smútku – Nový Cintorín Žilina

Diplomová práca

SLOVENSKÁ TECHNICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE

Fakulta architektúry a dizajnu

Evidenčné číslo: FAD-16533-99292

Dom smútku – Nový Cintorín Žilina

Diplomová práca

Študijný program: architektúra

Študijný odbor: architektúra a urbanizmus

Školiace pracovisko: Ústav konštrukcií v architektúre a inžinierskych stavieb

Vedúci záverečnej práce: doc. Ing. arch. Eva Vojteková, PhD.

Bratislava 2024

Bc. Lucia Ivanková

ZADANIE DIPLOMOVEJ PRÁCE

Študentka: **Bc. Lucia Ivanková**
ID študenta: 99292
Študijný program: architektúra
Študijný odbor: architektúra a urbanizmus
Vedúca práce: doc. Ing. arch. Eva Vojteková, PhD.
Vedúci pracoviska: Ing. Roman Rosina

Názov práce: **Dom smútku – Nový Cintorín Žilina**

Jazyk, v ktorom sa práca vypracuje: slovenský jazyk

Špecifikácia zadania:

Úlohou diplomovej práce je architektonicko-urbanistická štúdia s vyriešením novej polohy vstupu a parkoviska v lokalite Nového cintorína v Žiline. V urbanistickom návrhu je potrebné sa zaoberať s umiestnením nového Domu smútku s obradnou sieňou a aj s vyčlenením plôch a priestorov pre ekologické novodobé formy pochovávaní. Urbanistické riešenie musí nadviazať na jestvujúci urbanistický koncept jestvujúceho cintorína. Navrhovaný nový Dom smútku je potrebné situovať do polohy, ktorá umocní vnímanie a pocit pietneho miesta v harmónii s okolitým prírodným prostredím. Dispozičné riešenie Domu smútku musí spĺňať požiadavky na bezkolíznu prevádzku pri smútočných obradoch. Celkový architektonický výraz Domu smútku musí byť v súlade s pietnou funkciou.

Rozsah práce: Architektonická štúdia

Termín odovzdania diplomovej práce: 06. 05. 2024
Dátum schválenia zadania diplomovej práce: 13. 02. 2024
Zadanie diplomovej práce schválil: prof. Ing. arch. Pavel Gregor, PhD. – garant študijného programu

Bc. Lucia Ivanková, Ďurčiná 243, 015 01 Rajec
ID študenta: 99292

Fakulta architektúry a dizajnu STU v Bratislave
Námestie Slobody 19
812 45 Bratislava

Vec: Čestné prehlásenie

Ja, Lucia Ivanková, čestne prehlasujem, že diplomová práca na tému Dom smútku - Nový Cintorín Žilina, je dielo, ktorého jediným autorom som ja. Prácu som vypracovala samostatne pod vedením doc. Ing. arch. Evy Vojtekovej, PhD. a na základe vedomostí získaných počas štúdia.

V Bratislave, 05.05.2024

.....

Lucia Ivanková

Podakovanie

Chcela by som poďakovať vedúcej práce doc. Ing. arch. Eve Vojtekovej, PhD. za čas, usmerňovanie, nápady a odborné rady počas konzultácií, ktoré výrazne dopomohli k vypracovaniu tejto záverečnej práce. Taktiež by som chcela poďakovať Ing. arch. Gabriele Rolenčíkovej za jej prínosné podnety a informácie a tiež všetkým, ktorí svojimi cennými radami, či iným spôsobom, prispeli k úspešnému vypracovaniu práce.

Abstrakt (anotácia práce)

Zadaním diplomovej práce je urbanistický návrh Nového Cintorína v Žiline a architektonický návrh nového domu smútku nachádzajúcom sa na riešenom území. Urbanistický návrh rieši tiež novodobé, ekologické spôsoby pochovávania ako alternatívu klasického pochovávania. Návrh riešeného územia v plnej miere rešpektuje existujúcu časť cintorína a prirodzene naň nadväzuje.

Dom smútku je navrhnutý citlivo, s ohľadom na atmosféru miesta a smútiacich návštevníkov. Odráža sa to pri zvolených materiáloch, či samotnej hmote objektu. Hlavnou myšlienkou, ktorá sprevádzala celý proces tvorenia, bola nádej. Nádej v budúcnosť. Navrhovaný dom smútku má jednoduchý výraz, nepôsobí rušivo, čo je dôležitým aspektom.

Kľúčové slová: dom smútku, cintorín, novodobé spôsoby pochovávania, smrť, nádej

Abstract

The assignment of the diploma thesis is the urban design of the New Cemetery in Žilina and the architectural design of the new house of mourning located in the area under consideration. The urban proposal also addresses modern, ecological burial methods as an alternative to classical burial. The proposed area fully respects the existing part of the cemetery and naturally follows on from it.

The House of Mourning is designed sensitively, taking into account the atmosphere of the place and the grieving visitors. This is reflected in the chosen materials or the mass of the object itself. The main idea that accompanied the entire creation process was hope. Hope for the future. The proposed house of mourning has a simple expression, it does not appear distracting, which is an important aspect.

Key words: house of mourning, cemetery, modern burial methods, death, hope

Obsah

1.1		
2.1.1	Úvod	2
2.1.2	Širšie vzťahy	2
2.1.3	Východiská tvorby – cintorín	3
2.2		
2.2.1.	Východiská tvorby – cintorín	4
2.2.2	Cintorín - návrh	4
2.2.3	Východiská tvorby – dom smútku	5
2.2.4	Dom smútku – návrh	7
2.2.5	Materiálové a konštrukčné riešenie	8
3.	Záver.....	9
4.	Zoznam použitej literatúry.....	9

2.1

2.1.1 Úvod

Téma smrti je citlivá. V spoločnosti sa o nej málo hovorí, napriek tomu, že je to súčasť našich životov a že každý deň môžeme prísť o niekoho blízkeho, či sami stratiť život. Dokonca možno povedať, že všetci smerujeme k rovnakému cieľu – k smrti. Nechceme si to však pripustiť, ani na to pomyslieť. Možno preto je táto téma tak tabuizovaná. Nič to však nemení na fakte, že je to prirodzená súčasť života a dotýka sa každého jedného z nás. Keď nastane situácia straty blízkeho, vyvolá to v každom pocity smútku, prázdnoty, hnevu, či úzkosti. Proces smútenia je individuálna cesta, na ktorej konci však potrebuje každý cítiť úľavu, prijatie a nádej v budúcnosť. Práve myšlienka „nádeje v budúcnosť“ sprevádzala môj proces tvorenia. Vychádzala som z myšlienky, že smrť neznamená koniec, ale život pokračuje ďalej.

2.1.2 Širšie vzťahy

Riešené územie Nového cintorína sa nachádza v severozápadnej časti mesta, v mestskej časti Závoie, neďaleko priemyselnej zóny a oblasti tvorenej predovšetkým rodinnými domami a chatkami. Okolie tiež ponúka množstvo zelene - lúky, lesy a súkromné záhrady. Areál cintorína tvorí svahovitý pozemok o celkovej ploche 19,6 ha a v súčasnosti je využívaný primárne pochovávaním tradičným spôsobom.

Existujúci dom smútku, nachádzajúci sa na severovýchode areálu, v blízkosti hlavného vstupu, je spolu s krematóriom v súkromnom vlastníctve. Mesto rieši možnosť výstavby nového domu smútku a dobudovanie komunikácií na ostatnej časti pozemku s ohľadom na predpokladaný zvyšujúci sa záujem o netradičné, ekologické spôsoby pochovávania. Výstavba nového domu smútku taktiež vyžaduje dobudovať nový vstup a parkovisko v návaznosti na nový dom smútku.

Areál je rozľahlý, využívaná časť je severozápadná časť v nadväznosti na hlavný vstup do areálu a v blízkosti existujúceho domu smútku a krematória. Nevyužívaná časť pozemku je udržiavaná len kosením a je oplotená kvôli ochrane pred divou zverou. Nevyužívaná časť však ponúka množstvo možností v pochovávaní. Svahovitý terén nabáda k využitiu priestranstva aj inými formami pochovávania, nie len tými klasickými. Zároveň je výzva navrhnuť fungovanie tak rozsiahleho územia ako jedného celku.

2.2

2.2.1 Východiská tvorby - cintorín

Návrh cintorína je komplexný proces, a aj napriek tomu, že vždy ide o individuálny prípad, zahŕňa niekoľko aspektov, ktoré by mali byť dodržané:

1. Právne a regulačné požiadavky – individuálne nariadenia mesta týkajúce sa rozmiestnenia, rozlohy, hygieny, či ďalších požiadaviek.
2. Lokalita- nutnosť brať ohľad na prístupnosť, geologické podmienky, okolitú infraštruktúru a vplyv na životné prostredie.
3. Dizajn a usporiadanie – cesty a chodníky, oddychové miesta, samotné rozmiestnenie hrobov, kolumbárií, urnových stien a podobne
4. Krajinné úpravy – prostredníctvom zelene vytvoriť prostredie s atmosférou pokoja a úcty
5. Náboženské a kultúrne aspekty – zohľadnenie potrieb rôznych komunit
6. Udržiateľnosť – použitie prírodných materiálov, udržiavanie biodiverzity, prírodné pohreby
7. Prístupnosť – možnosť bezbariérového pohybu

Referenčný príklad

Záhrada spomienok vo Zvolene sa zameriava na ekologické a prírodné pochovávanie. Tento prístup kombinuje tradičné prvky pochovávania s dôrazom na udržateľnosť a rešpektovanie prírodného prostredia. Ako prvý svojho druhu na Slovensku ponúka Záhrada spomienok alternatívu k tradičným cintorínom, ktoré môžu mať negatívny vplyv na životné prostredie.

Záhrada spomienok je navrhnutá tak, aby splynula s okolím, s minimálnym vplyvom na krajinu. Náhrobky sú zvyčajne jednoduché a vyrobené z prírodných materiálov, ako je drevo alebo kameň.

Cintorín umožňuje pochovávanie v biologicky rozložiteľných rakvách alebo pohrebných šatkách. Na mieste pochovaného možno vysadiť stromy, či iné rastliny.

2.2.2 Cintorín - návrh

Pri urbanistickom návrhu územia som vychádzala z existujúceho fungovania cintorína, ktoré plne rešpektujem. Navrhované komunikácie sa plynule napájajú na existujúce. Nová i stará časť tak budú fungovať ako jeden celok. Pri návrhu ciest a chodníkov som taktiež zohľadňovala svahovitý terén a komunikácie sledujú tvar vrstevníc. Vytvárajú tak akési obruče, ktoré sa so stúpajúcim terénom skracujú a smerujú do jedného bodu – k navrhovanému domu smútku. Rovnako naše životné cesty smerujú k jednému bodu – k smrti. Komunikácie sa neskôr napájajú na chodník, ktorý vedie ku kaplnke, lesnému cintorínu a rozptylovej lúke. Taktiež vedie chodník von z areálu cintorína a smeruje k blízkej zastávke MHD.

Cintorín je rozdelený do niekoľkých programovo celistvých sektorov s rôznymi spôsobmi pochovávaní, čím reagujem na rozmanité preferencie užívateľov a tiež záujem o alternatívne - ekologické spôsoby pochovávaní. Samotné rozmiestnenie vychádza zo svahovitosti terénu, tiež z myšlienky nechať vyniknúť dom smútku týčiaci sa pod vrcholom kopca. Z tohto dôvodu som navrhla klasický spôsob pochovávaní s vyššou hustotou hrobových miest na najnižšie miesta a so stúpajúcim terénom sa hustota hrobov znižuje. Eliminuje sa tak vizuálny smog a pozornosť priťahuje dom smútku. Taktiež tu nájdeme pochovávanie v terasách - hroby pre urny aj rakvy. Tento spôsob pochovávaní je ekonomicky výhodný, priestorovo úsporný a pôsobí esteticky. Takéto hroby sú umiestnené pragmaticky - v najviac svahovitom teréne, v dolnej časti územia. Územie je doplnené o zeleň a stromy nižšieho vzrastu, čím vytváram príjemnú prírodnú atmosféru. Pod vrcholom kopca, v blízkosti nového domu smútku, nájdeme lesný cintorín a rozptylovú lúku. V nadväznosti na kaplnku sa nachádza miesto na uskutočnenie obradov prírodných rozlúčok.

2.2.3 Východiská tvorby – dom smútku

Pri hľadaní východísk tvorby som vychádzala z príkladov existujúcich domov smútku. Keďže ide o špecifickú stavbu, nie sú definované funkčno-prevádzkové vzťahy. K návrhu je však potrebné pristupovať citlivo, keďže samotná téma smrti je citlivá záležitosť. Dôležité je dosiahnuť čo možno najpríjemnejšie prostredie pre rozlúčku so zosnulým, tiež zohľadnenie rôznych kultúrnych a spoločenských aspektov. Vo všeobecnosti je však dôležité dodržať niekoľko zásad, ktoré zabezpečia, že priestor bude funkčný a dôstojný:

1. Dôstojnosť a úcta – priestor by mal pôsobiť pokojne, nerušivo. Dizajn a atmosféra by mali odrážať dôstojnosť voči zosnulým.

2. Flexibilita – dom smútku by mal byť navrhnutý neutrálne, aby bolo možné usporiadať rôzne typy obradov, bez rozdielu náboženstva.

3. Oddelenie priestorov – dom by mal byť rozdelený z funkčného hľadiska na prevádzku pohrebných služieb a prípravy zosnulého a priestory prístupné pre smútiacich – obradná sieň, miestnosť poslednej rozlúčky a hygienické zázemie.

4. Praktickosť a prístupnosť – Budova by mala byť prístupná aj pre osoby so zdravotným znevýhodnením.

5. Akustika – keďže sa jedná o pomerne veľký priestor obradnej siene, je dôležité zabezpečiť dobré ozvučenie a osvetlenie

6. Materiály – použité materiály by mali byť esteticky príjemné, ideálne je použitie neutrálnych a prírodných farieb. Tie prispievajú k pocitu pokoja.

7. Zeleň – v exteriéri by malo byť množstvo zelene. Obzvlášť v mestskom prostredí je dôležité, aby nebol vnímateľný ruch mesta. Zeleň tiež pôsobí upokojujúco.

8. Bezpečnosť a súkromie – pre návštevníkov a súkromie rodiny

2.2.4 Dom smútku- návrh

Hlavný koncept

Hlavná myšlienka návrhu spočíva v poskytnutí nádeje pre smútiacich. V neľahkej životnej situácii, keď sa musíme rozlúčiť s milovaným človekom potrebujeme cítiť nádej. Nádej v lepšie zajtrajšky a v budúcnosť. Práve priestory, kde vidíme zosnulého posledný krát, zohrávajú veľkú rolu v pohľade na túto stratu. Ak architektúra pomôže vzbudiť v nás pocit nádeje a z tejto udalosti odchádzame s pocitom prijatia reality, možno hovoriť o tom, že sa budova stala akýmsi filtrom, odkiaľ človek odchádza s menším bremenom na pleciach a s pocitom nádeje, že budúcnosť zas prinesie pekné chvíle. A architektúra túto moc má.

Koncept - objekt

Hmotou objektu je jednoduchý kváder. Z čelného pohľadu je fasáda plná, členená vystupujúcimi vertikálami fasádnych panelov, čo jej dodáva akúsi veľkoleposť, monumentalitu, zároveň svojim uzavretým vzhľadom vzbudzuje rešpekt. Dom z diaľky svojou striktnosťou pôsobí masívne a ostro. Poloblúkové vybratia však tento dojem zmierňujú. Čím bližšie človek k domu smútku príde, zisťuje, že tomu tak nie je. Rovnako v procese smútenia, keď najskôr odmietame prijať skutočnosť, že sme prišli o milovaného človeka, bojíme sa pripustiť si tento fakt. Nevieme čo nás čaká, aká bude nová realita. Keď však tento fakt prijmeme, príde pocit úľavy, vidíme novú perspektívu a uvedomíme si, že budúcnosť nemusí byť zlá. Taktiež príchod k domu smútku zmení prvotné myšlienky obáv a zistíme, že pôsobí príjemne.

Ostatné strany domu sú doplnené o presklené steny, pôsobia tak vzdušnejšie. Smútiaci prichádzajú k domu smútku chodníkom vedúcim z parkoviska a nastupujú na 2.NP, nevnímajú monumentálnosť objektu v plnom rozmere, tak ako ľudia prichádzajúci z dolnej časti cintorína.

Koncept interiéru

Interiér budovy pôsobí vďaka veľkej svetlej výške vzdušne, priestranne. Použité sú svetlé farby stien a dlažby. Použitie jemných a prírodných farieb pôsobí na smútiacich upokojujúco.

Po príchode do budovy je smútiacim ponúkaný výhľad z foyer smerom k parkovisku, odkiaľ väčšina z nich prišla. Toto svetlo prenikajúce do budovy symbolizuje minulosť. Vo foyer väčšina ľudí chvíľku zotrúva a pokračujú do miestnosti poslednej rozlúčky a obradnej siene, kde nasleduje precitnutie a pohľad do reality, na zosnulého v rakve, vpredu siene. Smútiaci sa usadia a nasleduje obrad. Slová obradníka umocňujú intenzívne pocity každého smútiaceho. Pri pohľade smerom k rakve zosnulého návštevníci vnímajú prenikavé svetlo z okna v strope a tiež z priestoru za stenou. Priečelie siene je veľmi presvetlené, zatiaľ čo ostatná časť pôsobí tmavšie, je osvetlená len spomínanými oknami. Cieľom je upriamiť pozornosť na zosnulého a program svetla. Svetlo samotné je symbolom nádeje, čistoty a pravdy. Svetlo dopadajúce na zosnulého môže tiež symbolizovať odchod na druhý svet za volaním svetla. Tiež stena, spoza ktorej je vnímateľné svetlo pôsobí ako bariéra medzi našim svetom a svetom na druhej strane. Nevieime čo sa tam nachádza, vnímame len príjemné neznámo v podobe svetla. Aj to vzbudzuje pocit, že svet na ktorý náš blízky odchádza môže byť príjemný.

Dispozícia

Dispozične je dom smútku rozdelený do dvoch samostatne fungujúcich celkov, ktoré sú však prepojené vertikálnymi komunikačnými jadrami. 1.NP tvorí prevádzka pohrebných služieb a priestorov pre úpravu a uskladnenie zosnulých. Tiež sa tu nachádza technická miestnosť a zázemie pre zamestnancov. 2.NP pozostáva zo smútočnej siene, miestnosti poslednej rozlúčky, hygienického uzla a priestoru pre farára/obradníka a zvukára.

Scenár – príchod smútiacich

Smútiaci prichádzajú cez hlavný vstup na 2.NP do priestranného foyer. Zhromaždený dav smútiacich tu čaká, kým skončí posledná rozlúčka so zosnulým a prichádzajú do obradnej / smútočnej siene. Z foyer je tiež prístup k hygienickým zariadeniam a tiež k výťahu a schodisku vedúcemu na prízemie. V prípade, že rodina potrebuje komunikovať so zamestnancami pohrebných služieb, využíva toto schodisko. Smútiaci sedia v obradnej sieni a po skončení obradu prichádzajú k truhle, dať zosnulému posledné zbohom, a odchádzajú dverami určenými na východ z objektu.

Scenár – príchod zosnulého

Zosnulého dovezie auto ku vchodu v 1.NP. Zamestnanci ho odnesú do chladiarenského boxu. Neskôr prebehne úprava zosnulého pred poslednou rozlúčkou a je prenesený do chladiarenského boxu, kde ostáva do času obradu. Pred príchodom smútiacich je telo prostredníctvom výťahu vnesené do miestnosti poslednej rozlúčky, odkiaľ je prenesený do smútočnej siene. Po obrade je telo plošinou spustené do 1.NP, naložené do auta a odvezené na miesto posledného odpočinku, kde obrad pohrebu končí. V prípade ak telo ide na kremáciu, obrad končí spustením zosnulého plošinou na 1.NP.

2.2.5 Materiálové a konštrukčné riešenie

Objekt domu smútku tvorí pozdĺžny stenový systém doplnený o rad stĺpov v exteriéri budovy. Pozdĺžny systém tvoria betónové prefabrikované steny, doplnené o prefabrikované panely, ktoré tvoria prevetrávanú fasádu. Farebnosť fasády je biely betón. Svetlá farba na prirodzene chladnom betóne je príjemným kontrastom.

Kvôli veľkému rozpätiu tvorí stropnú dosku dutinový strop. V sieni je strop znížený o akustický podhľad.

Svetlá výška v 2.NP je 5,5m. V časti hygieny je znížená na 3m a zvyšná výška je využitá na vzduchotechnické vedenia. v 1.NP je svetlá výška 3,5m.

V objekte sa nenachádzajú žiadne otváracie okná, vetranie je zabezpečené núteným vetraním. Absentujúce okná na priečelí fasády sú vyriešené svetlíkmi zo strechy.

Terénne úpravy sú minimálne vďaka vhodnému umiestneniu objektu v smere vrstevníc, čím sa eliminujú výrazne terénne úpravy.

3. Záver

Návrh domu smútku je koncepčne, hmotovo, výrazovo veľmi jednoduchý, čo je dôležitým aspektom pri budovách tvorených v podmienkach, kde sa kladie dôraz na vnímanie a pocity človeka. Dom smútku svojim hmotovým aj materiálovým riešením zapadá do okolia.

4. Zoznam použitej literatúry

Kohout, Michal. Forma sleduje smysl / na okraj architektury. Praha: Obec širšího spoločenstvičeských unitáru, 2016. ISBN: 978-80-904909-6-3

Melková, Pavla. Vnímaní prostoru. Brno: Arbor vitae, 2021. ISBN: 978-80-7467-156-2

Zumthor, Peter. Atmosféry. Zlín: ARCHA, 2013. ISBN: 978-80-87545-22-5

<https://www.archdaily.com/454892/light-matters-glass-beyond-transparency-with-james-carpenter>

<https://srdcovky.nadaciavub.sk/zahrada-spomienok-vo-zvolene-je-cintorin-ktory-respektuje-ludi-aj-prirodu/>

https://florliftofnj.com/trapdoor_lift_model_fl-100-td

<https://www.architonic.com/en/story/simon-keane-cowell-death-by-architecture/7000585>

<https://www.dezeen.com/2016/07/11/st-elie-church-maroun-lahoud-cross-shaped-windows-mount-lebanon/>

Dom smútku - Nový cintorín Žilina

Diplomová práca

Študent: Bc. Lucia Ivanková
Vedúci práce: doc. Ing. arch. Eva Vojteková, PhD.

Obsah

10- úvod
12- mapa cintorínov
13 - širšie vzťahy
14 - fotodokumentácia
15 - fotodokumentácia
16 - swot analza
18 - východiska návrhu
19 - referencie
21 - nový cintorín
22 - pôvodný stav
23 - navrhovaný stav
24 - rozdelenie sektorov
25 - spôsoby pochovávaní
26 - spôsoby pochovávaní
28 - východiská tvorby . dom smútku
30 hlavný koncept
31 - koncept - architektúra
32 koncept - interiér
33 - dispozícia
34 - axonometria
35 - situácia
36 - pôdorys 2.NP
37 -pôdorys 1. NP
38 - scenár - príchod smútiacich
39 - scenár - príchod zosnulého
40 - pozdĺžny rez
41 - priečny rez
42 - pohľad
43 - pohľad
44 - pohľad
45 - pohľad
47 - konštrukčné a materiálové riešenie
48 - konštrukčný detail
49 - vizualizácie
50- vizualizácie
51 - vizualizácie
52 - vizualizácie

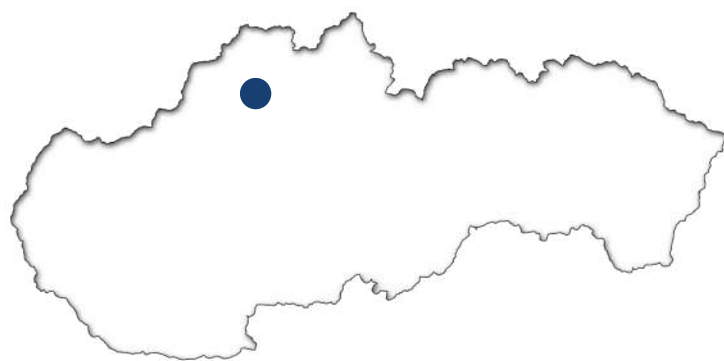

Úvod

Téma smrti je citlivá. V spoločnosti sa o nej málo hovorí, napriek tomu, že je to súčasť našich životov a že každý deň môžeme prísť o niekoho blízkeho, či sami stratiť život. Dokonca možno povedať, že všetci smerujeme k rovnakému cieľu – k smrti. Nechceme si to však pripustiť, ani na to pomyslieť. Možno preto je táto téma tak tabuizovaná. Nič to však nemení na fakte, že je to prirodzená súčasť života a dotýka sa každého jedného z nás. Keď nastane situácia straty blízkeho, vyvolá to v každom pocity smútku, prázdnoty, hnevu, či úzkosti. Proces smútenia je individuálna cesta, na ktorej konci však potrebuje každý cítiť úľavu, prijatie a nádej v budúcnosť. Práve myšlienka „nádeje v budúcnosť“ sprevádzala môj proces tvorenia. Vychádzala som z myšlienky, že smrť neznamená koniec, ale život pokračuje ďalej.

Nový cintorín - súčasný stav

- 1 Starý cintorín
- 2 Židovský cintorín
- 3 Cintorín Závodie
- 4 Cintorín Strážov
- 5 Cintorín Sovietskych vojakov
- 6 Cintorín Považský Chlmec
- 7 Cintorín Budatín
- 8 Cintorín Zádubnie
- 9 Cintorín Bánova
- 10 Evanjelický cintorín Bytčica
- 11 Katolícky cintorín Bytčica
- 12 **Nový cintorín Žilina**

Mapa cintorínov

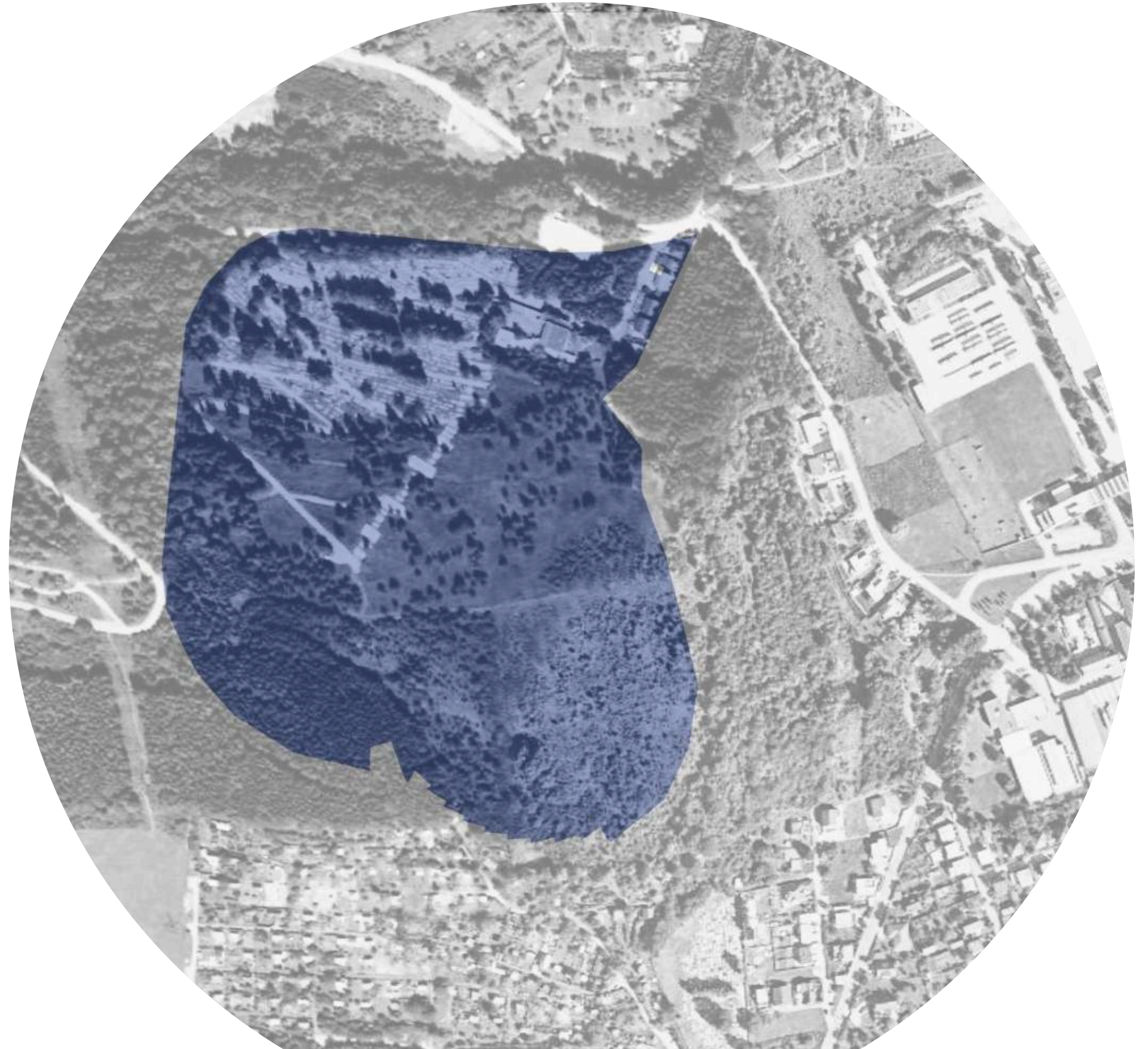

Riešené územie

Riešené územie Nového cintorína sa nachádza v severozápadnej časti mesta, v mestskej časti Závoie, neďaleko priemyselnej zóny a oblasti tvorenej predovšetkým rodinnými domami a chatkami. Okolie tiež ponúka množstvo zelene - lúky, lesy a súkromné záhrady. Areál cintorína tvorí svahovitý pozemok o celkovej ploche 19,6 ha a v súčasnosti je využívaný primárne pochovávaním tradičným spôsobom.

Existujúci dom smútku, nachádzajúci sa na severovýchode areálu, v blízkosti hlavného vstupu, je spolu s krematóriom v súkromnom vlastníctve. Mesto rieši možnosť výstavby nového domu smútku a dobudovanie komunikácií na ostatnej časti pozemku s ohľadom na predpokladaný zvyšujúci sa záujem o netradičné, ekologické spôsoby pochovávania. Výstavba nového domu smútku taktiež vyžaduje dobudovať nový vstup a parkovisko v návaznosti na nový dom smútku.

Areál je rozľahlý, využívaná časť je severozápadná časť v nadväznosti na hlavný vstup do areálu a v blízkosti existujúceho domu smútku a krematória. Nevyužívaná časť pozemku je udržiavaná len kosením a je oplotená kvôli ochrane pred divou zverou. Nevyužívaná časť však ponúka množstvo možností v pochovávaní. Svahovitý terén nabáda k využitiu priestranstva aj inými formami pochovávania, nie len tými klasickými. Zároveň je výzva navrhnuť fungovanie tak rozsiahleho územia ako jedného celku.

Širšie vzťahy

DOM SMÚTKU

POHREBNÉ SLUŽBY

SCHODISKÁ NA CELOM ÚZEMÍ

KOLUMBÁRIUM

EXISTUJÚCI DOM SMÚTKU S KREMATÓRIOM

KREMATÓRIUM

Fotodokumenácia

ÚZEMIE PONÚKA PEKNÉ VÝHLADY

NEZASTAVANÁ ČASŤ ÚZEMIA

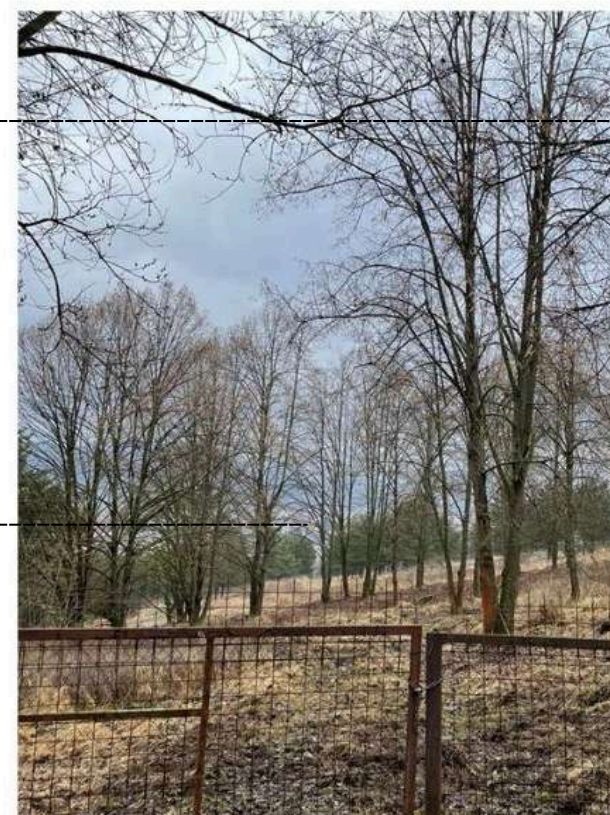
NEVYUŽÍVANÁ ČASŤ JE OPLOTENÁ, ABY BOLA
CHRÁNENÁ PRED DIVOU DVEROU

PRÍRODNÝ CHARAKTER MIESTA

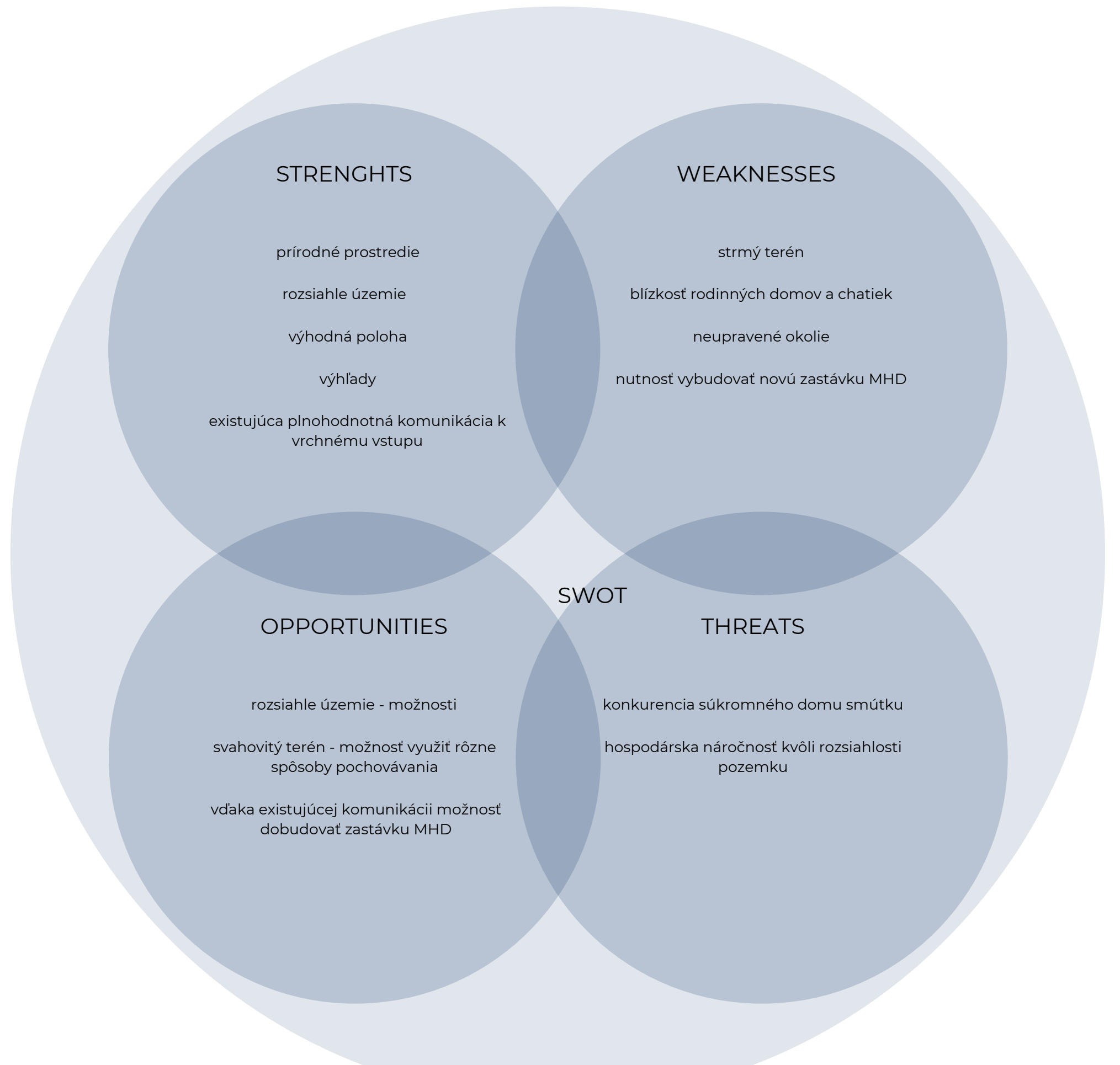
SVAHOVITÝ TERÉN

VSTUP NA POZEMOK Z VRCHNEJ ČASTI ÚZEMIA

Fotodokumentácia

Swot analýza

Východiská tvorby - cintorín

Návrh cintorína je komplexný proces, a aj napriek tomu, že vždy ide o individuálny prípad, zahŕňa niekoľko aspektov, ktoré by mali byť dodržané:

- 1.Právne a regulačné požiadavky – individuálne nariadenia mesta týkajúce sa rozmiestnenia, rozlohy, hygieny, či ďalších požiadaviek.
- 2.Lokalita- nutnosť brať ohľad na prístupnosť, geologické podmienky, okolitú infraštruktúru a vplyv na životné prostredie.
- 3.Dizajn a usporiadanie – cesty a chodníky, oddychové miesta, samotné rozmiestnenie hrobov, kolumbárií, urnových stien a podobne
- 4.Krajinné úpravy – prostredníctvom zelene vytvoriť prostredie s atmosférou pokoja a úcty
- 5.Náboženské a kultúrne aspekty – zohľadnenie potrieb rôznych komunit
- 6.Udržateľnosť – použitie prírodných materiálov, udržiavanie biodiverzity, prírodné pohreby
- 7.Prístupnosť – možnosť bezbariérového pohybu

<https://divisare.com/projects/345603-mahlknecht-herrle-oliver-jaist-ampliamento-cimitero-di-bressanone>

Zásady pri návrhu

Záhrada spomienok - Zvolen

Záhrada spomienok vo Zvolene sa zameriava na ekologické a prírodné pochovávanie. Tento prístup kombinuje tradičné prvky pochovávania s dôrazom na udržateľnosť a rešpektovanie prírodného prostredia. Ako prvý svojho druhu na Slovensku ponúka Záhrada spomienok alternatívu k tradičným cintorínom, ktoré môžu mať negatívny vplyv na životné prostredie.

Záhrada spomienok je navrhnutá tak, aby splynula s okolím, s minimálnym vplyvom na krajinu. Náhrobky sú zvyčajne jednoduché a vyrobené z prírodných materiálov, ako je drevo alebo kameň.

Cintorín umožňuje pochovávanie v biologicky rozložiteľných rakvách alebo pohrebných šatkách. Na mieste pochovaného možno vysadiť stromy, či iné rastliny.

<https://srdcovky.nadaciavub.sk/zahrada-spomienok-vo-zvolene-je-cintorin-ktory-respektuje-ludi-aj-prirodu/>

Referencie

Cintorín - návrh

Nový cintorín

Pri urbanistickom návrhu územia som vychádzala z existujúceho fungovania cintorína, ktoré plne rešpektujem. Navrhované komunikácie sa plynule napájajú na existujúce. Nová i stará časť tak budú fungovať ako jeden celok. Pri návrhu ciest a chodníkov som taktiež zohľadňovala svahovitý terén a komunikácie sledujú tvar vrstevníc. Vytvárajú tak akési obruče, ktoré sa so stúpajúcim terénom skracujú a smerujú do jedného bodu – k navrhovanému domu smútku. Rovnako naše životné cesty smerujú k jednému bodu – k smrti. Komunikácie sa neskôr napájajú na chodník, ktorý vedie ku kaplnke, lesnému cintorínu a rozptylovej lúke. Taktiež vedie chodník von z areálu cintorína a smeruje k blízkej zastávke MHD.

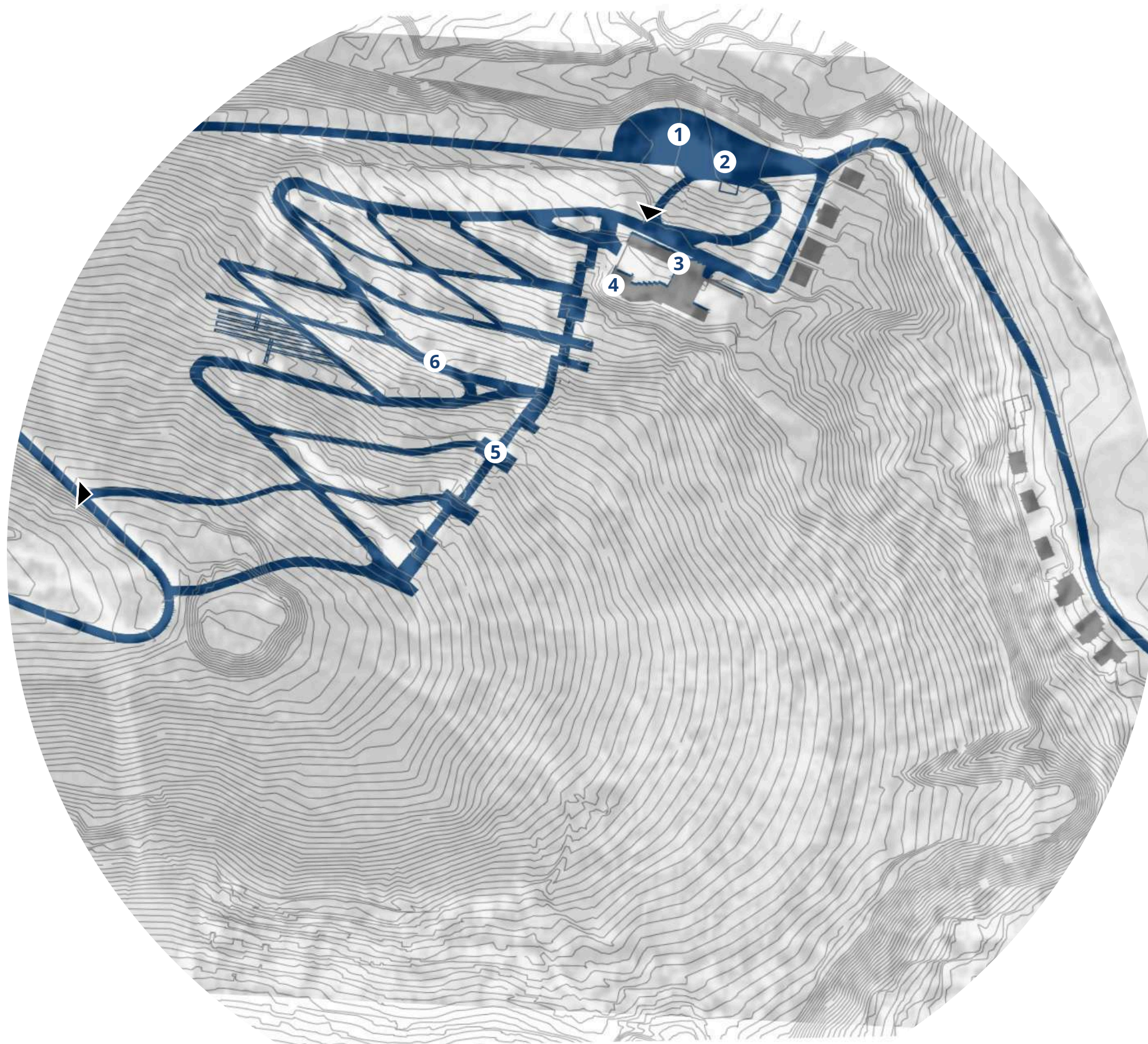
Cintorín je rozdelený do niekoľkých programovo celistvých sektorov s rôznymi spôsobmi pochovávaní, čím reagujem na rozmanité preferencie užívateľov a tiež záujem o alternatívne - ekologické spôsoby pochovávaní. Samotné rozmiestnenie vychádza zo svahovitosti terénu, tiež z myšlienky nechať vyniknúť dom smútku týčiaci sa pod vrcholom kopca. Z tohto dôvodu som navrhla klasický spôsob pochovávaní s vyššou hustotou hrobových miest na najnižšie miesta a so stúpajúcim terénom sa hustota hrobov znižuje. Eliminuje sa tak vizuálny smog a pozornosť priťahuje dom smútku. Taktiež tu nájdeme pochovávanie v terasách - hroby pre urny aj rakvy. Tento spôsob pochovávaní je ekonomicky výhodný, priestorovo úsporný a pôsobí esteticky. Takéto hroby sú umiestnené pragmaticky - v najviac svahovitom teréne, v dolnej časti územia. Územie je doplnené o zeleň a stromy nižšieho vzrastu, čím vytváram príjemnú prírodnú atmosféru. Pod vrcholom kopca, v blízkosti nového domu smútku, nájdeme lesný cintorín a rozptylovú lúku. V nadväznosti na kaplnku sa nachádza miesto na uskutočnenie obradov prírodných rozlúčok.

Nový cintorín

LEGENDA

- ▶ vstupy na pozemok
- ① zastávka a obratisko MHD
- ② parkovisko
- ③ Dom smútku
- ④ krematórium
- ⑤ schodisko
- ⑥ komunikácie

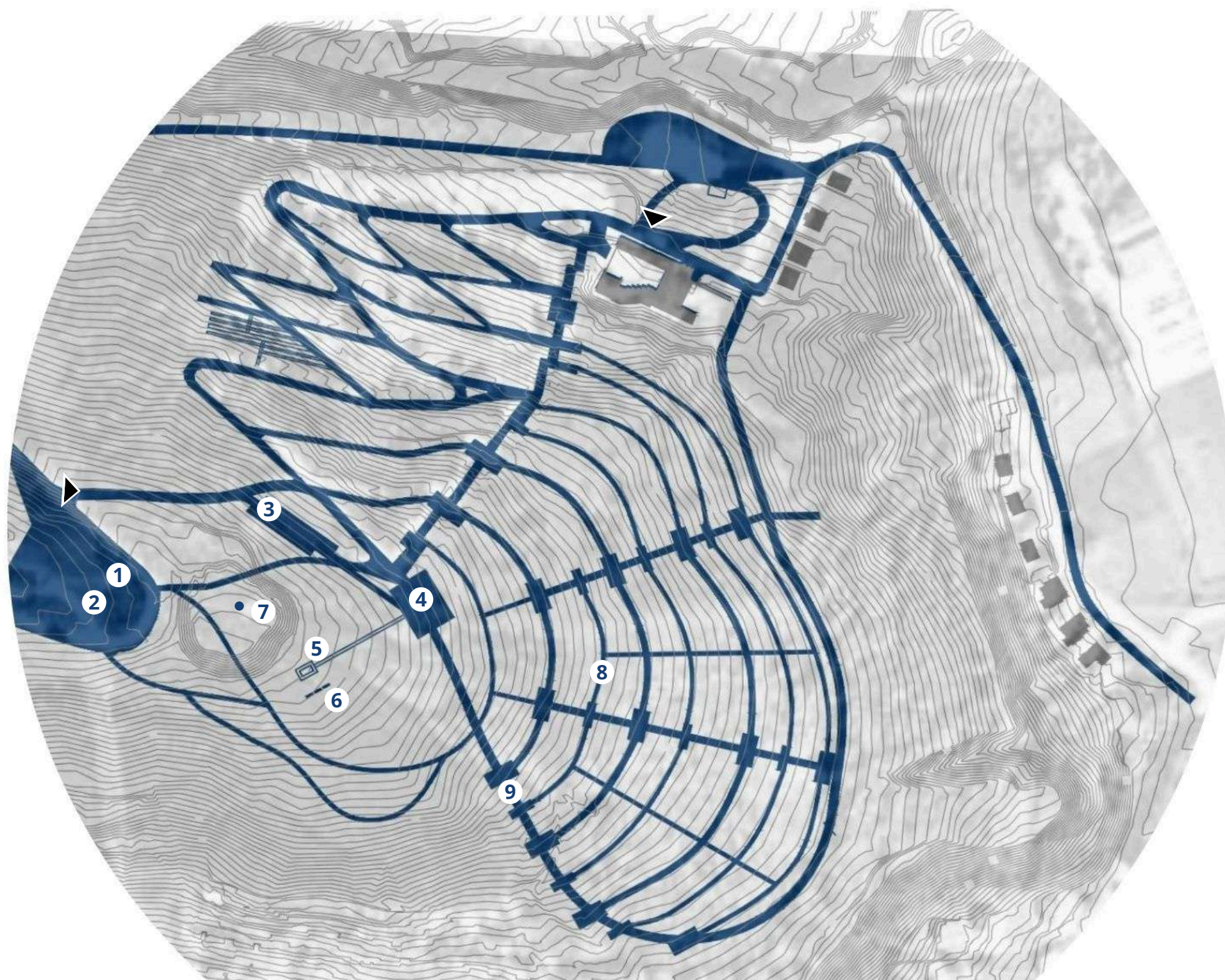

Pôvodný stav M 1:2000

LEGENDA

- ▶ vstupy na pozemok
- ① zastávka MHD
- ② parkovisko obratisko autobusu
- ③ parkovisko pre návštevníkov
- ④ nový dom smútku
- ⑤ kaplnka
- ⑥ prírodná rozlúčka
- ⑦ oddychové miesto
- ⑧ pešie chodníky a schodiská
- ⑨ zjazdové komunikácie

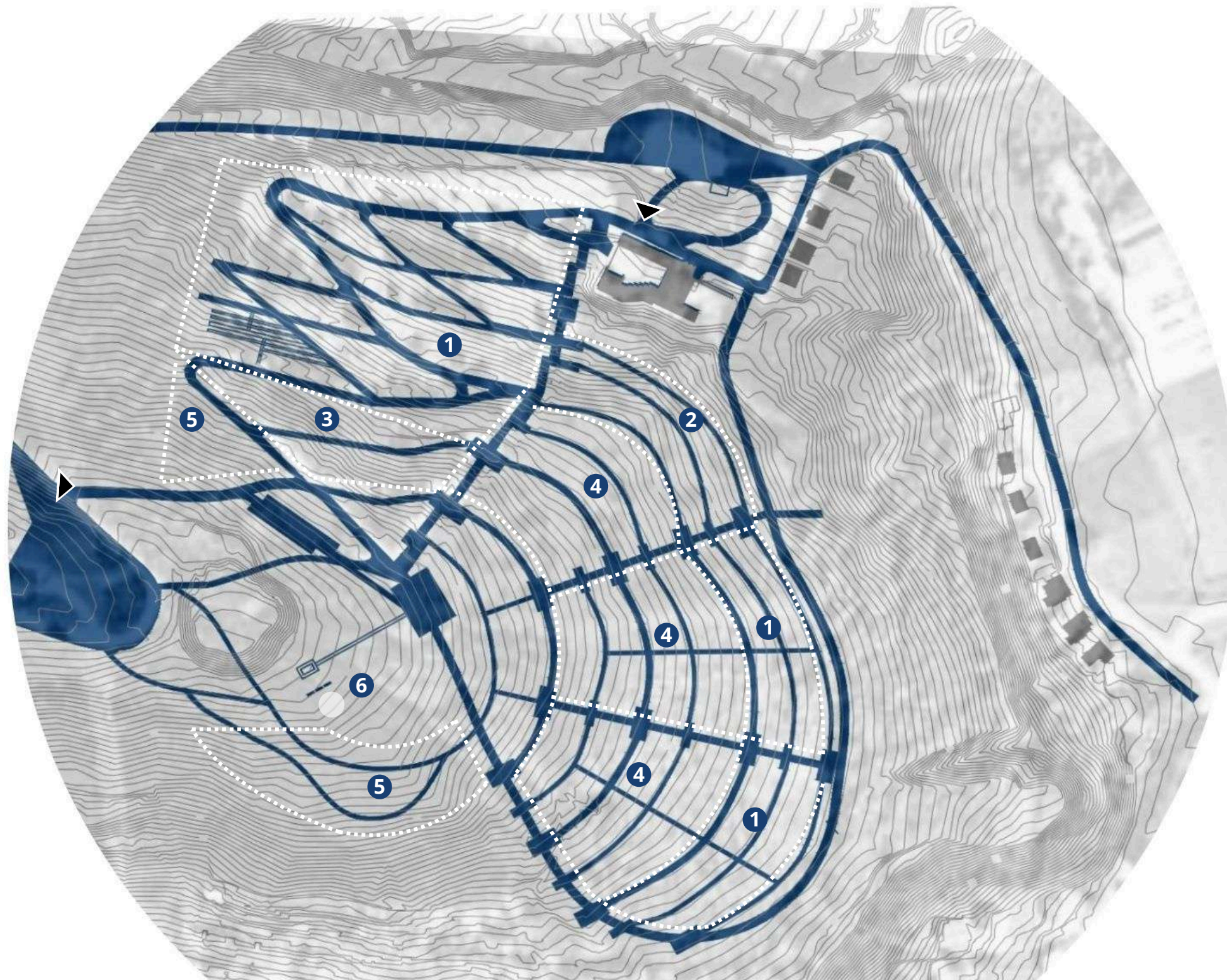

Navrhovaný stav M 1:2000

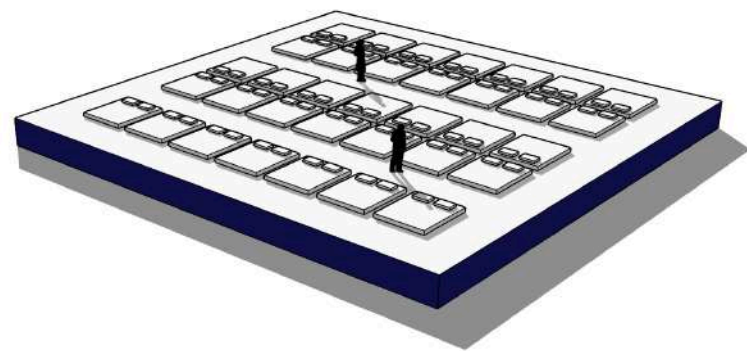
LEGENDA

- 1 klasický spôsob pochovávaní - vyššia hustota
- 2 urnové steny
- 3 urnové hroby vo svahu
- 4 klasické pochovávanie s nižšou hustotou
- 5 lesný cintorín
- 6 rozptylová lúka

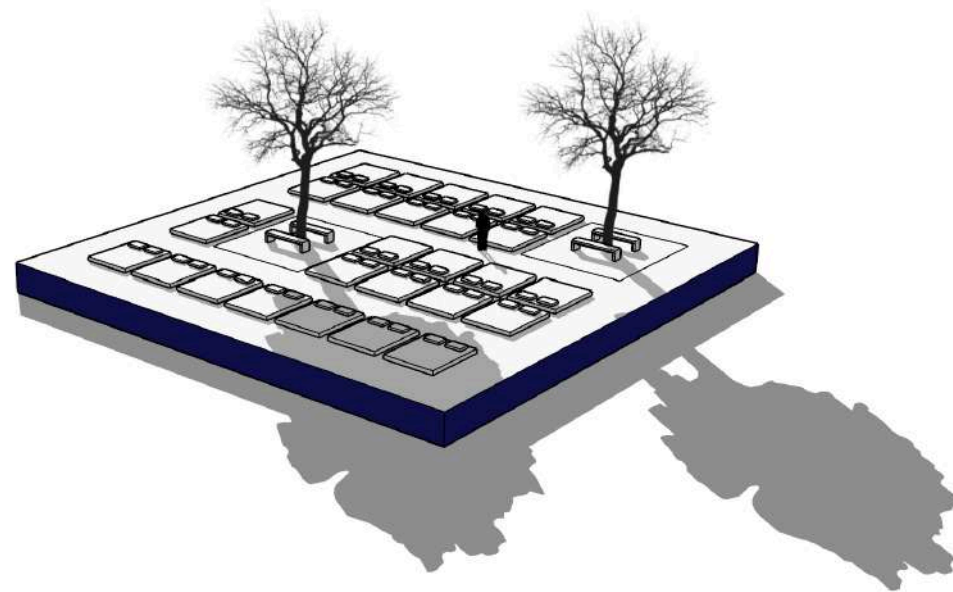
Situácia - návrh sektorov

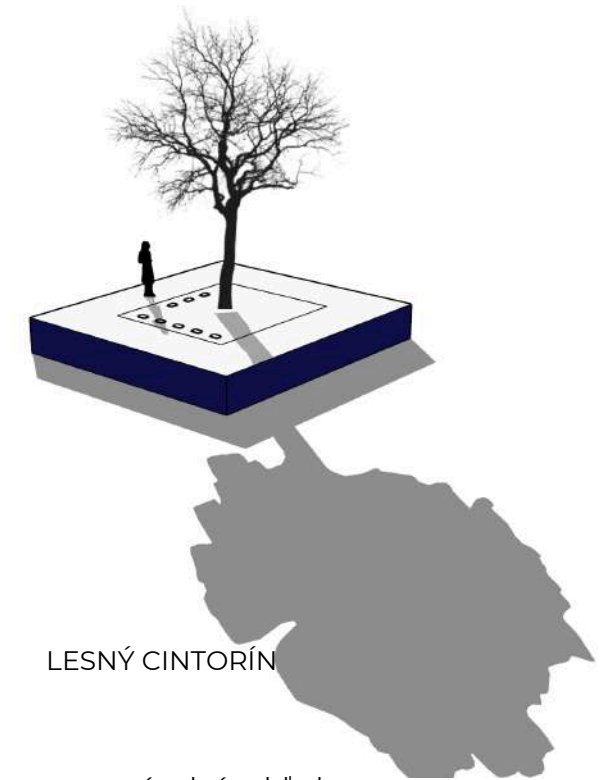
KLASICKÝ KONCEPT POCHOVÁVANIA

- dvojhroby
- vyššia hustota usporiadania
- pravidelné usporiadanie
- náhrobné kamene ležato
- trávnatý povrch

KLASICKÝ KONCEPT POCHOVÁVANIA

- dvojhroby
- menšia hustota usporiadania
- pravidelné usporiadanie
- náhrobné kamene ležato
- trávnatý povrch
- doplnené o oddychové miesta

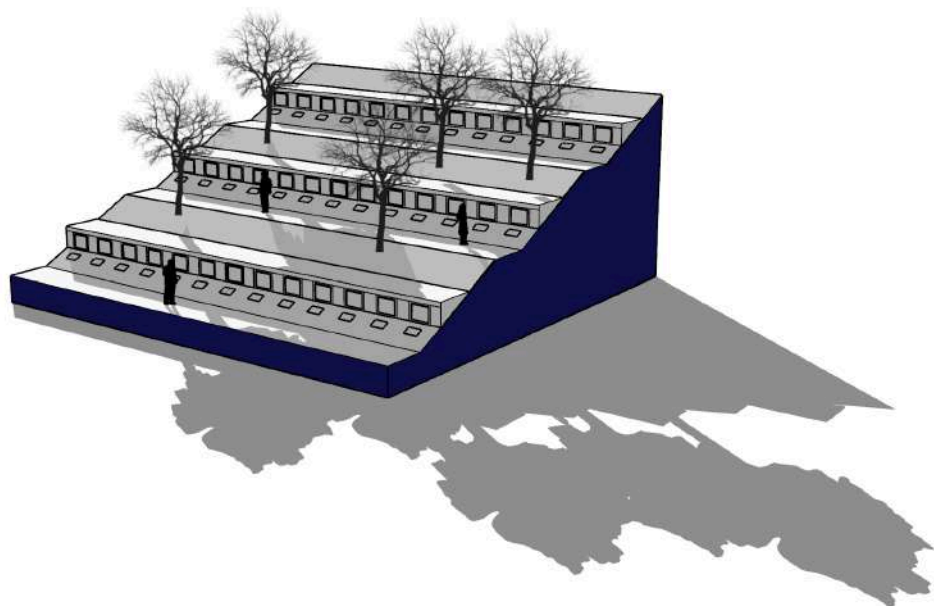

LESNÝ CINTORÍN

- prírodný vzhľad
- menšia hustota
- náhrobné kamene ležato
- trávnatý povrch
- možnosť doplniť oddychové miesta

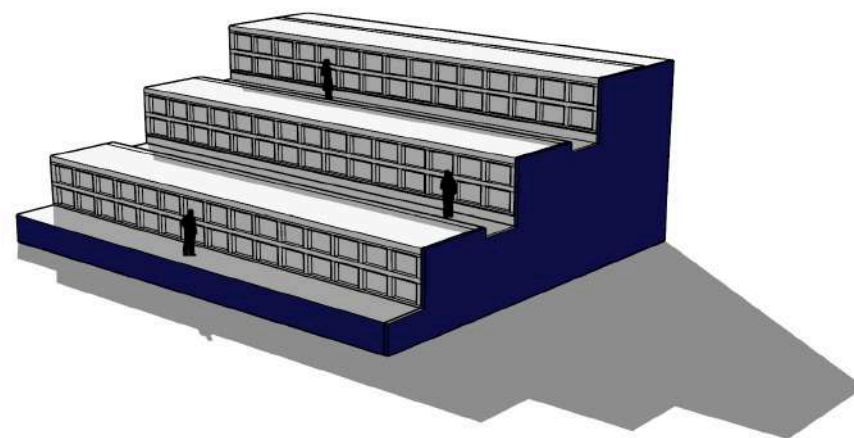
Číslo výkresu: Spôsoby pochovávania

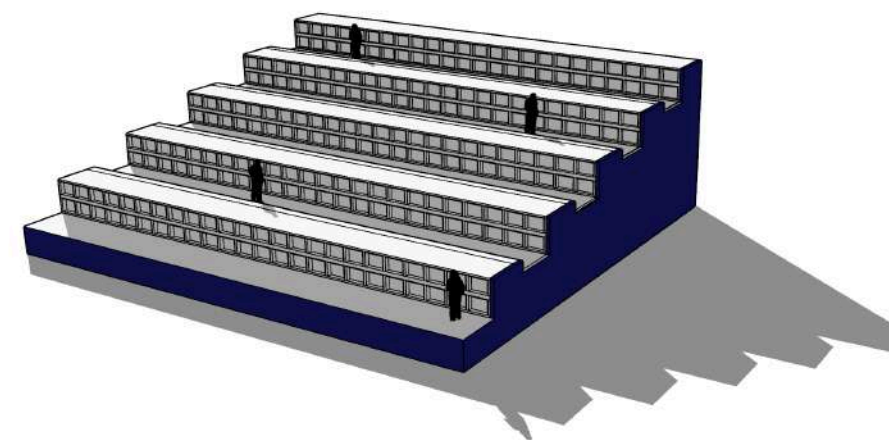
POCHOVÁVANIE VO SVAHU - URNOVÉ HROBY

- vyššia hustota
- trávnatý povrch
- pravidelné usporiadanie
- estetický vzhľad

POCHOVÁVANIE V TERASÁCH - TRUHLY

- vyššia hustota
- pravidelné usporiadanie
- estetický vzhľad

POCHOVÁVANIE V TERASÁCH - URNOVÉ HROBY

- vyššia hustota
- pravidelné usporiadanie
- estetický vzhľad

Číslo výkresu: Spôsoby pochovávania

Dom smútku - východiská tvorby

Pri hľadaní východísk tvorby som vychádzala z príkladov existujúcich domov smútku. Keďže ide o špecifickú stavbu, nie sú definované funkčno-prevádzkové vzťahy. K návrhu je však potrebné pristupovať citlivo, keďže samotná téma smrti je citlivá záležitosť. Dôležité je dosiahnuť čo možno najpríjemnejšie prostredie pre rozlúčku so zosnulým, tiež zohľadnenie rôznych kultúrnych a spoločenských aspektov. Vo všeobecnosti je však dôležité dodržať niekoľko zásad, ktoré zabezpečia, že priestor bude funkčný a dôstojný:

1. Dôstojnosť a úcta – priestor by mal pôsobiť pokojne, nerušivo. Dizajn a atmosféra by mali odrážať dôstojnosť voči zosnulým.

2. Flexibilita – dom smútku by mal byť navrhnutý neutrálne, aby bolo možné usporiadať rôzne typy obradov, bez rozdielu náboženstva.

3. Oddelenie priestorov – dom by mal byť rozdelený z funkčného hľadiska na prevádzku pohrebných služieb a prípravy zosnulého a priestory prístupné pre smútiacich – obradná sieň, miestnosť poslednej rozlúčky a hygienické zázemie.

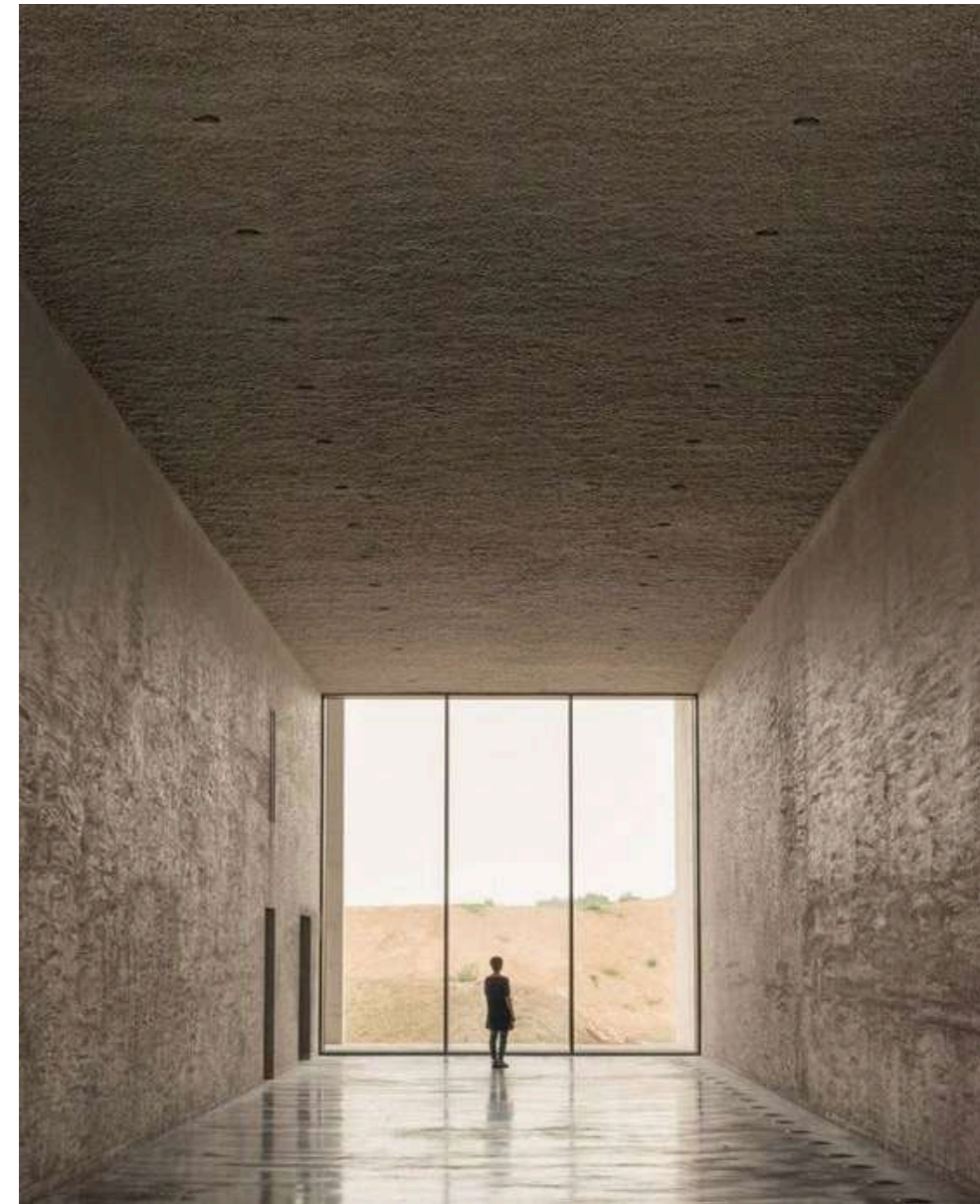
4. Praktickosť a prístupnosť – Budova by mala byť prístupná aj pre osoby so zdravotným znevýhodnením.

5. Akustika – keďže sa jedná o pomerne veľký priestor obradnej siene, je dôležité zabezpečiť dobré ozvučenie a osvetlenie

6. Materiály – použité materiály by mali byť esteticky príjemné, ideálne je použitie neutrálnych a prírodných farieb. Tie prispievajú k pocitu pokoja.

7. Zeleň – v exteriéri by malo byť množstvo zelene. Obzvlášť v mestskom prostredí je dôležité, aby nebol vnímateľný ruch mesta. Zeleň tiež pôsobí upokojujúco.

8. Bezpečnosť a súkromie – pre návštevníkov a súkromie rodiny

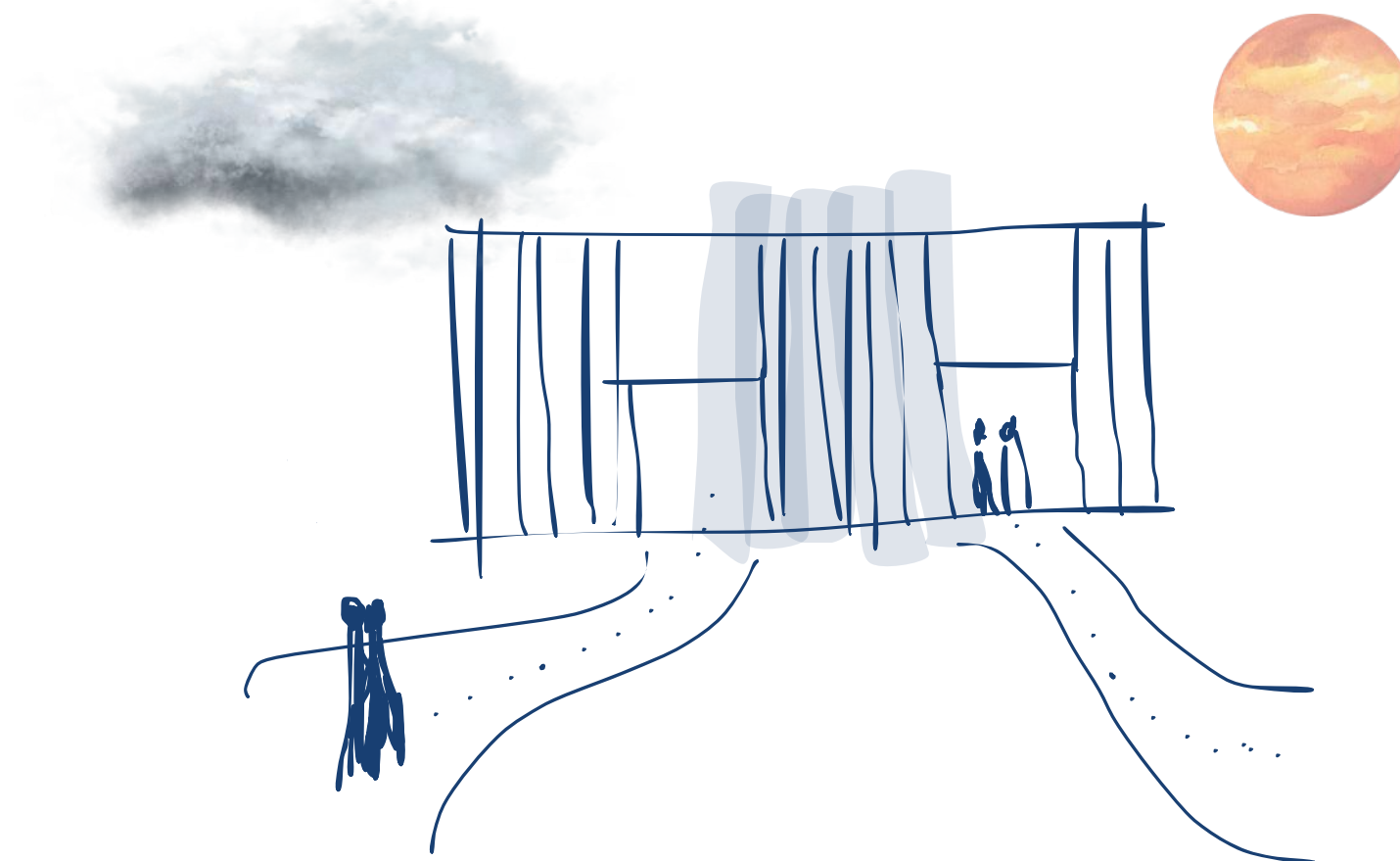

<https://www.dezeen.com/2018/11/22/kaan-architectens-belgium-crematorium-siesegem/>

Dom smútku - návrh

Koncept

Hlavná myšlienka návrhu spočíva v poskytnutí nádeje pre smútiacich. V neľahkej životnej situácii, keď sa musíme rozlúčiť s milovaným človekom potrebujeme cítiť nádej. Nádej v lepšie zajtrajšky a v budúcnosť. Práve priestory, kde vidíme zosnulého posledný krát, zohrávajú veľkú rolu v pohľade na túto stratu. Ak architektúra pomôže vzbudiť v nás pocit nádeje a z tejto udalosti odchádzame s pocitom prijatia reality, možno hovoriť o tom, že sa budova stala akýmsi filtrom, odkiaľ človek odchádza s menším bremenom na pleciach a s pocitom nádeje, že budúcnosť zas prinesie pekné chvíle. A architektúra túto moc má.

Číslo výkresu:

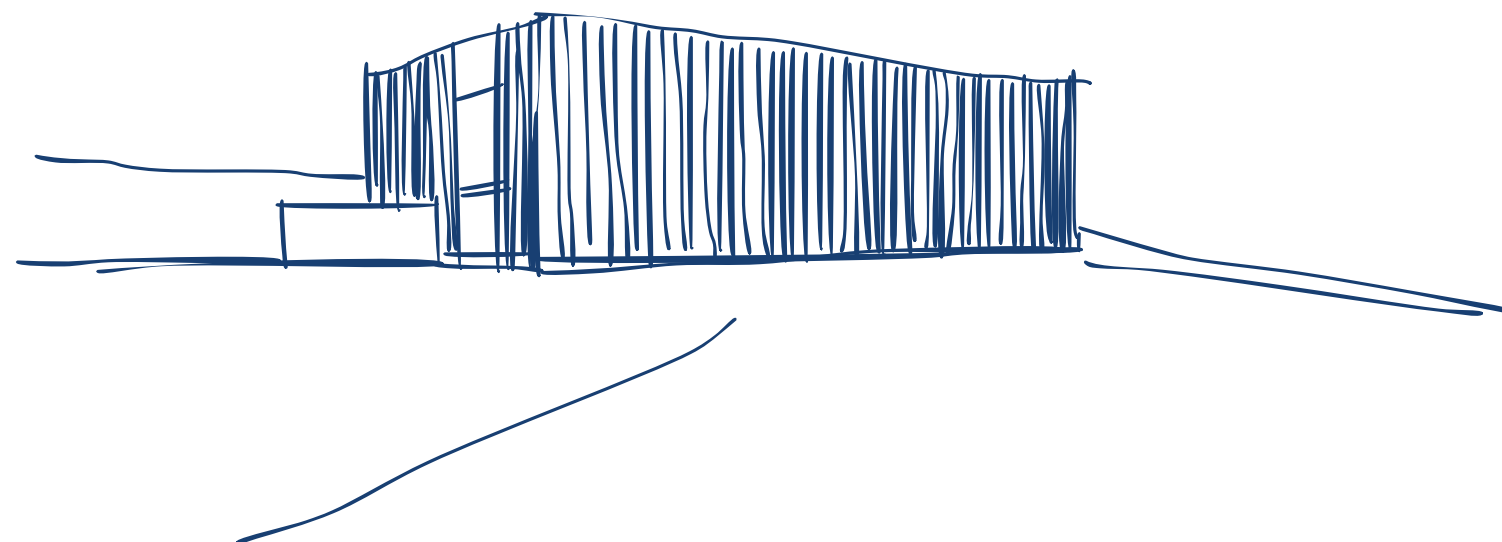
Koncept

M 1:

Koncept - objekt

Hmotou objektu je jednoduchý kváder. Z čelného pohľadu je fasáda plná, členená vystupujúcimi vertikálami fasádnych panelov, čo jej dodáva akúsi veľkoleposť, monumentalitu, zároveň svojim uzavretým vzhľadom vzbudzuje rešpekt. Dom z diaľky svojou striktnosťou pôsobí masívne a ostro. Poloblúkové vybratia však tento dojem zmierňujú. Čím bližšie človek k domu smútku príde, zisťuje, že tomu tak nie je. Rovnako v procese smútenia, keď najskôr odmietame prijať skutočnosť, že sme prišli o milovaného človeka, bojíme sa pripustiť si tento fakt. Nevieme čo nás čaká, aká bude nová realita. Keď však tento fakt prijmem, príde pocit úľavy, vidíme novú perspektívu a uvedomíme si, že budúcnosť nemusí byť zlá. Taktiež príchod k domu smútku zmení prvotné myšlienky obáv a zistíme, že pôsobí príjemne. Ostatné strany domu sú doplnené o presklené steny, pôsobia tak vzdušnejšie. Smútiaci prichádzajú k domu smútku chodníkom vedúcim z parkoviska a nastupujú na 2.NP, nevnímajú monumentálnosť objektu v plnom rozmere, tak ako ľudia prichádzajúci z dolnej časti cintorína.

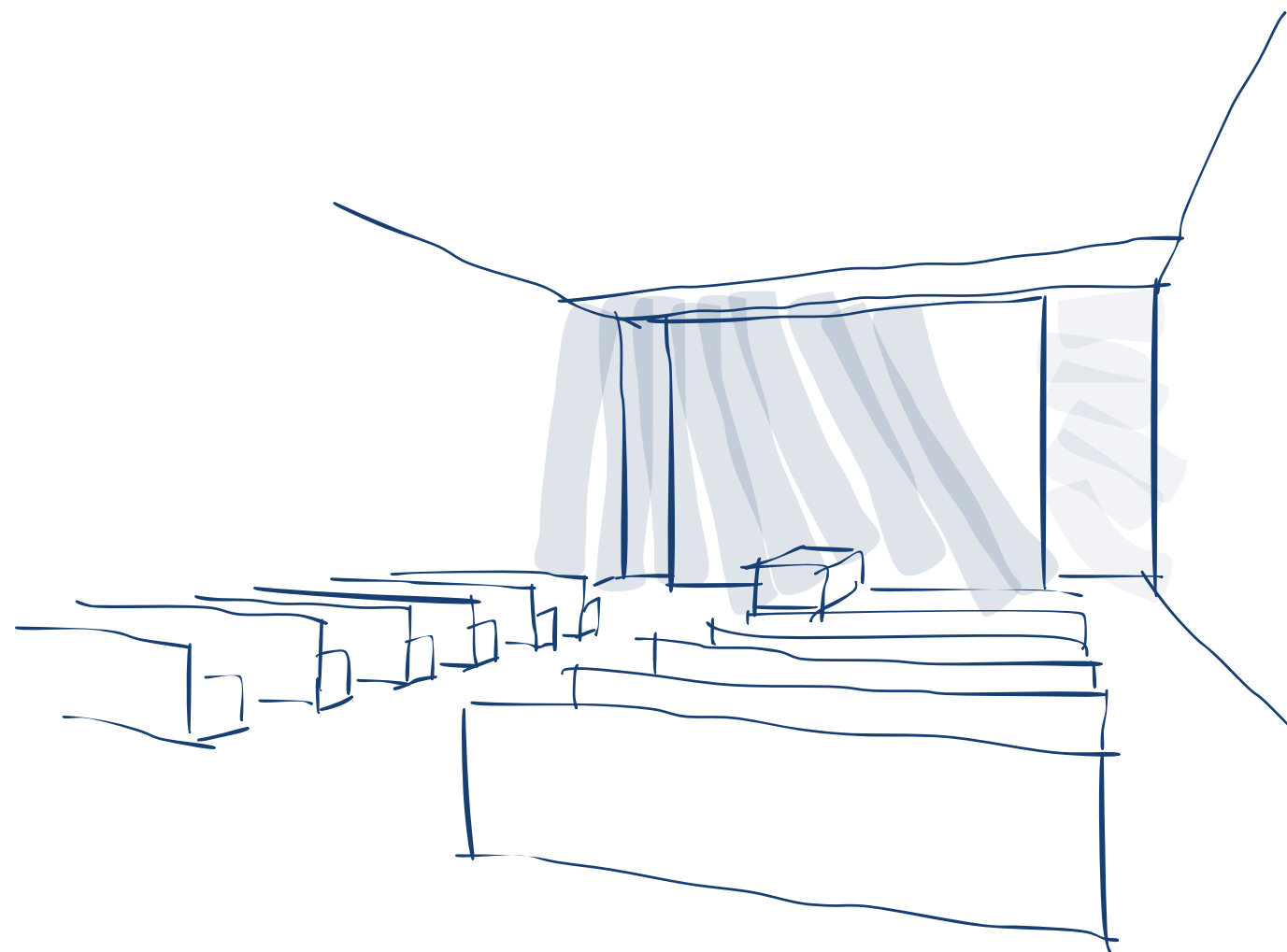

Číslo výkresu: **Koncept - objekt** M 1:

Koncept - interiér

Interiér budovy pôsobí vďaka veľkej svetlej výške vzdušne, priestranne. Použité sú svetlé farby stien a dlažby. Použitie jemných a prírodných farieb pôsobí na smútiacich upokojujúco.

Po príchode do budovy je smútiacim ponúkaný výhľad z foyer smerom k parkovisku, odkiaľ väčšina z nich prišla. Toto svetlo prenikajúce do budovy symbolizuje minulosť. Vo foyer väčšina ľudí chvíľku zotrvá a pokračujú do miestnosti poslednej rozlúčky a obradnej siene, kde nasleduje precitnutie a pohľad do reality, na zosnulého v rakve, vpredu siene. Smútiaci sa usadia a nasleduje obrad. Slová obradníka umocňujú intenzívne pocity každého smútiaceho. Pri pohľade smerom k rakve zosnulého návštevníci vnímajú prenikavé svetlo z okna v strope a tiež z priestoru za stenou. Priečelie siene je veľmi presvetlené, zatiaľ čo ostatná časť pôsobí tmavšie, je osvetlená len spomínanými oknami. Cieľom je upriamiť pozornosť na zosnulého a program svetla. Svetlo samotné je symbolom nádeje, čistoty a pravdy. Svetlo dopadajúce na zosnulého môže tiež symbolizovať odchod na druhý svet za volaním svetla. Tiež stena, spoza ktorej je vnímateľné svetlo pôsobí ako bariéra medzi našim svetom a svetom na druhej strane. Nevieme čo sa tam nachádza, vnímame len príjemné neznámo v podobe svetla. Aj to vzbudzuje pocit, že svet na ktorý náš blízky odchádza môže byť príjemný.

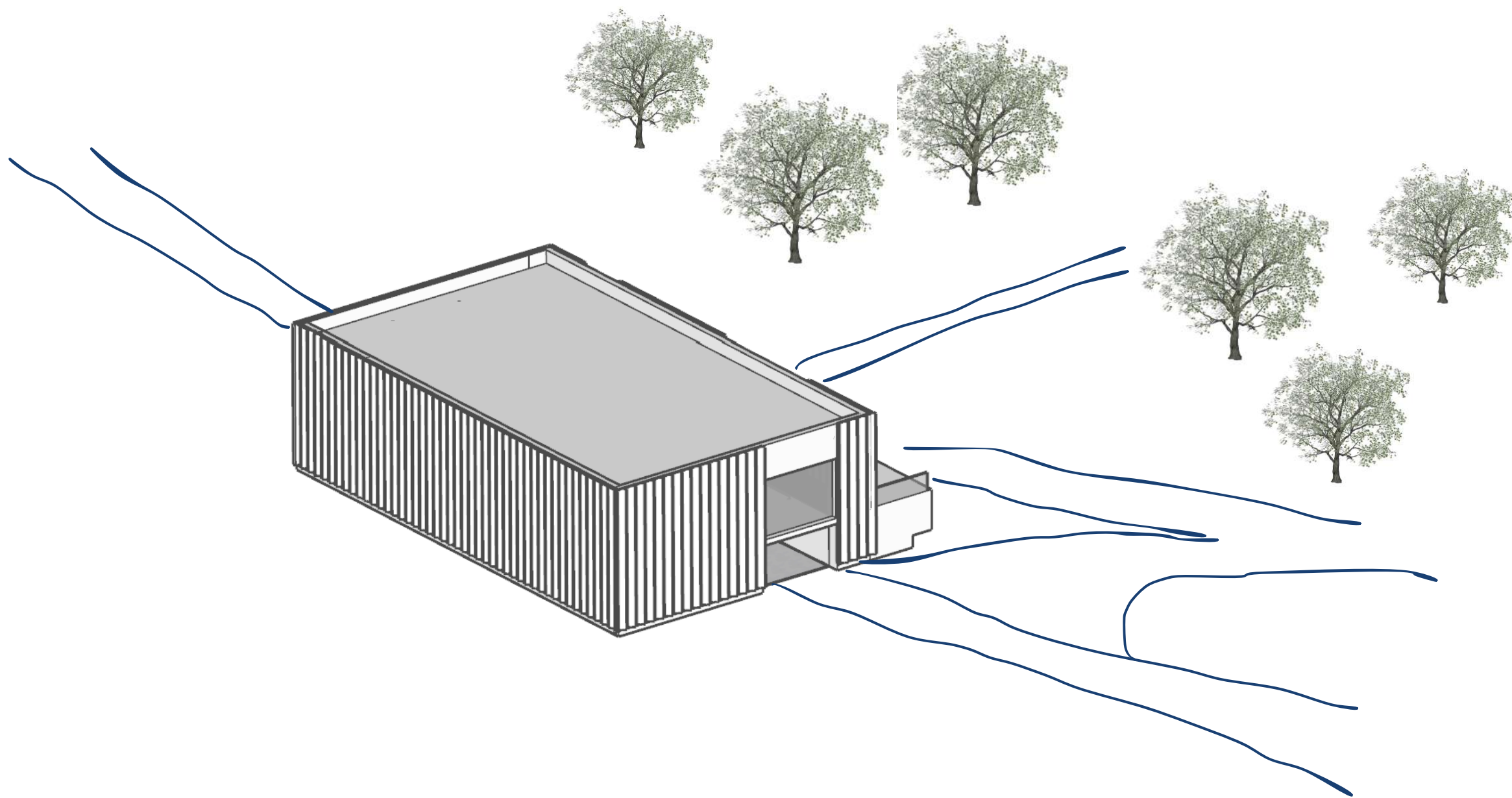

Číslo výkresu: **Koncept - interiér**

Dispozícia

Dispozične je dom smútku rozdelený do dvoch samostatne fungujúcich celkov, ktoré sú však prepojené vertikálnymi komunikačnými jadrami. 1.NP tvorí prevádzka pohrebných služieb a priestorov pre úpravu a uskladnenie zosnulých. Tiež sa tu nachádza technická miestnosť a zázemie pre zamestnancov. 2.NP pozostáva zo smútočnej siene, miestnosti poslednej rozlúčky, hygienického uzla a priestoru pre farára/obradníka a zvučára.

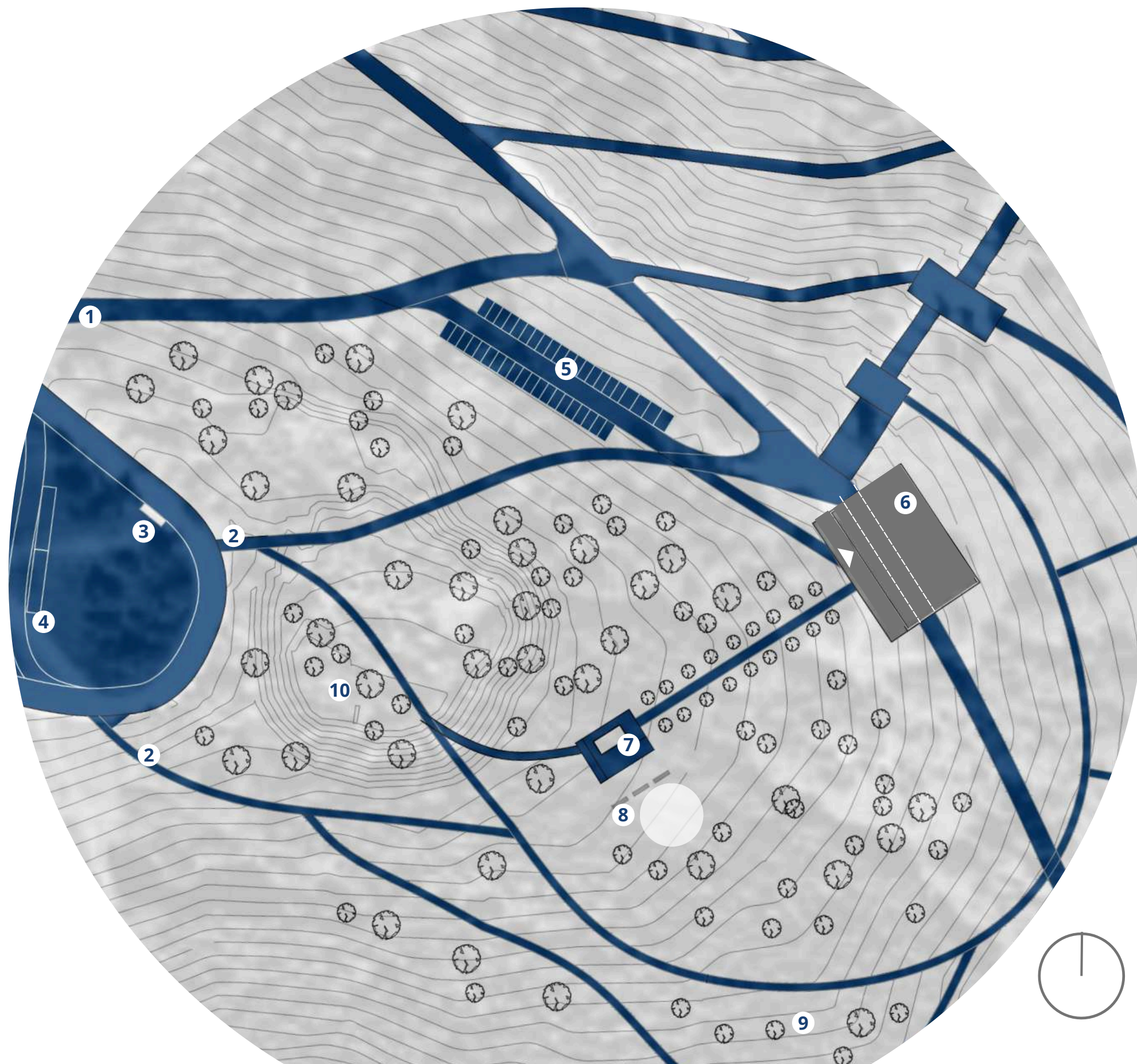

Axonometria

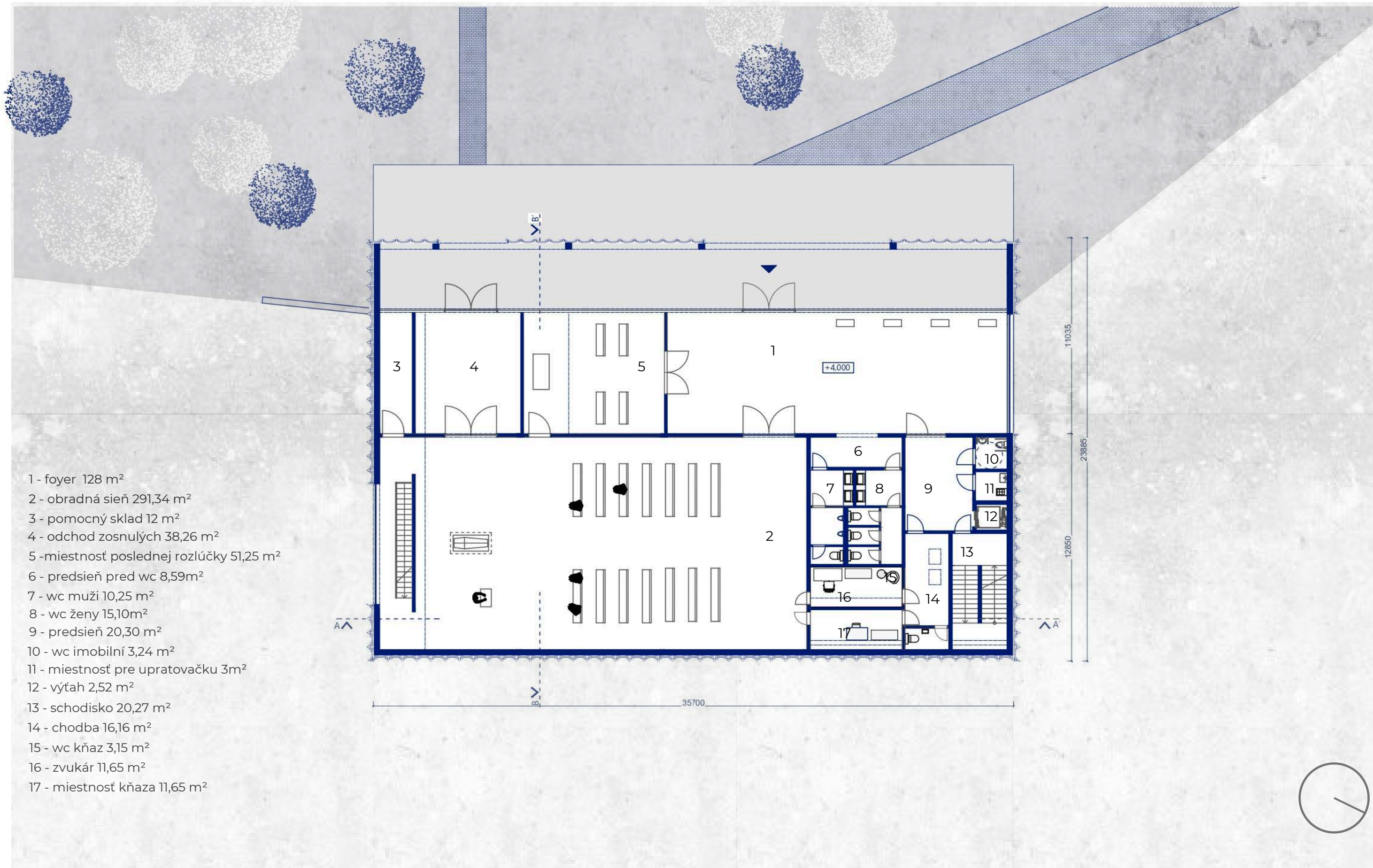
LEGENDA

- 1 vjazd na pozemok
- 2 peší chodník
- 3 zastávka MHD
- 4 obratisko a parkovisko MHD
- 5 parkovisko
- 6 nový dom smútku
- 7 kaplnka
- 8 prírodná rozlúčka
- 9 lesný cintorín
- 10 oddychové miesto

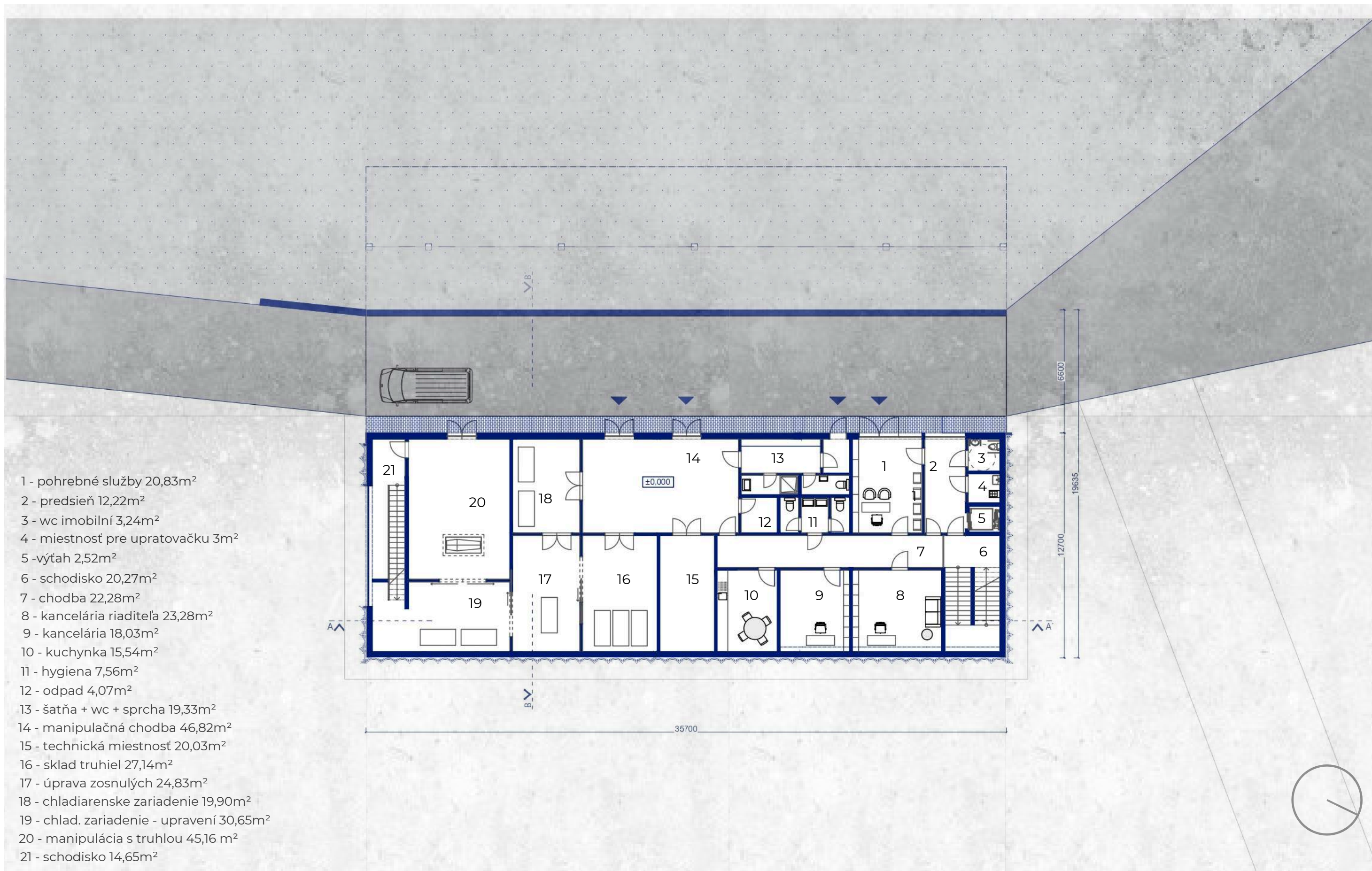
Situácia M 1:700

Číslo výkresu: Pôdorys 2.NP M 1: 200

- 1 - pohrebné služby 20,83m²
- 2 - predsieň 12,22m²
- 3 - wc imobilní 3,24m²
- 4 - miestnosť pre upratovačku 3m²
- 5 - výtah 2,52m²
- 6 - schodisko 20,27m²
- 7 - chodba 22,28m²
- 8 - kancelária riaditeľa 23,28m²
- 9 - kancelária 18,03m²
- 10 - kuchynka 15,54m²
- 11 - hygiena 7,56m²
- 12 - odpad 4,07m²
- 13 - šatňa + wc + sprcha 19,33m²
- 14 - manipulačná chodba 46,82m²
- 15 - technická miestnosť 20,03m²
- 16 - sklad truhiel 27,14m²
- 17 - úprava zosnulých 24,83m²
- 18 - chladiarske zariadenie 19,90m²
- 19 - chlad. zariadenie - upravení 30,65m²
- 20 - manipulácia s truhlou 45,16 m²
- 21 - schodisko 14,65m²

Pôdorys 1.NP M 1:200

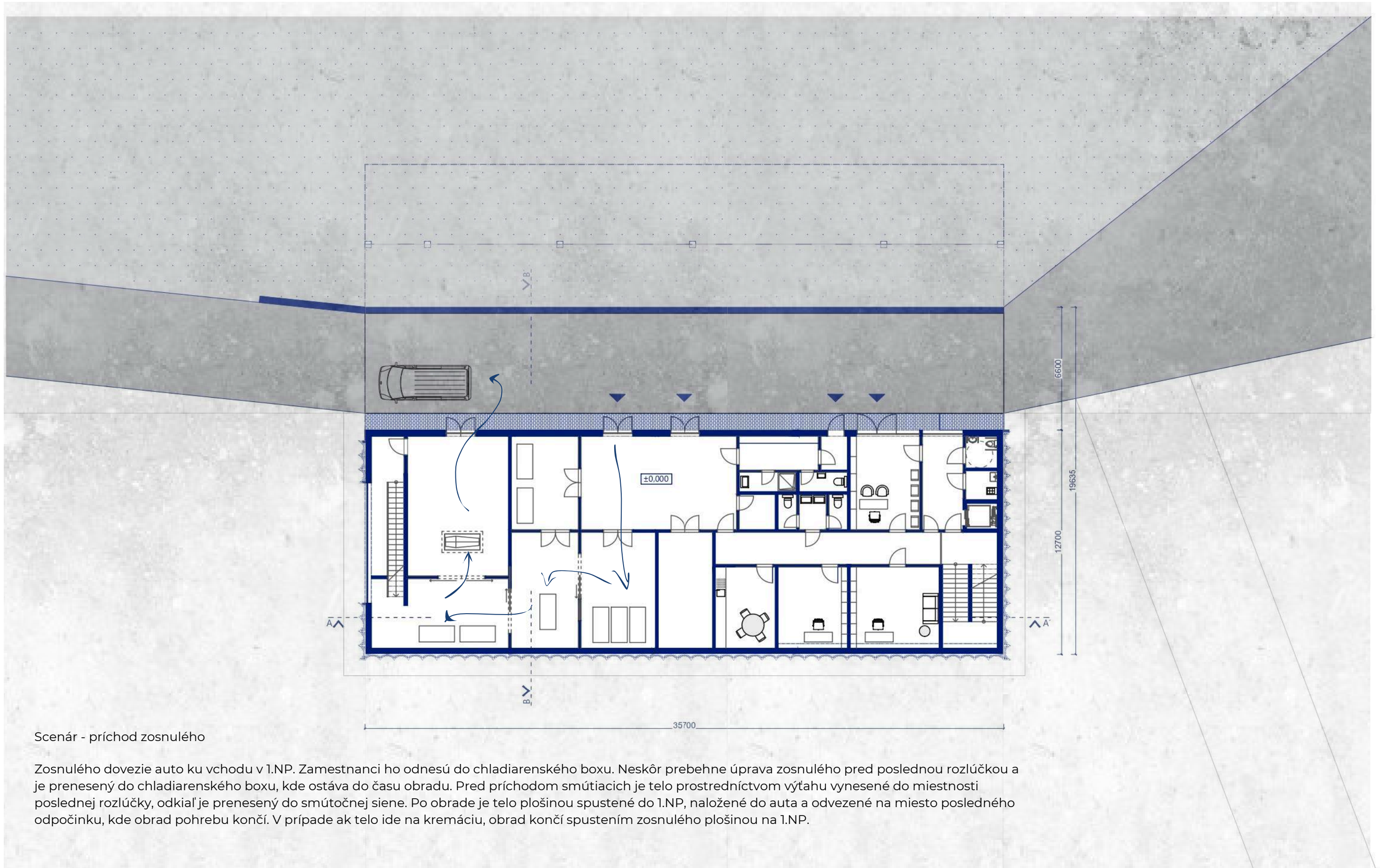

Scenár - príchod smútiacich

Smútiaci prichádzajú cez hlavný vstup na 2.NP do priestranného foyer. Zhromaždený dav smútiacich tu čaká, kým skončí posledná rozlúčka so zosnulým a prichádzajú do obradnej / smútočnej siene. Z foyer je tiež prístup k hygienickým zariadeniam a tiež k výtahu a schodisku vedúcemu na prízemie. V prípade, že rodina potrebuje komunikovať so zamestnancami pohrebných služieb, využíva toto schodisko. Smútiaci sedia v obradnej sieni a po skončení obradu prichádzajú k truhle, dať zosnulému posledné zbohom, a odchádzajú dverami určenými na východ z objektu.

Príchod smútiacich

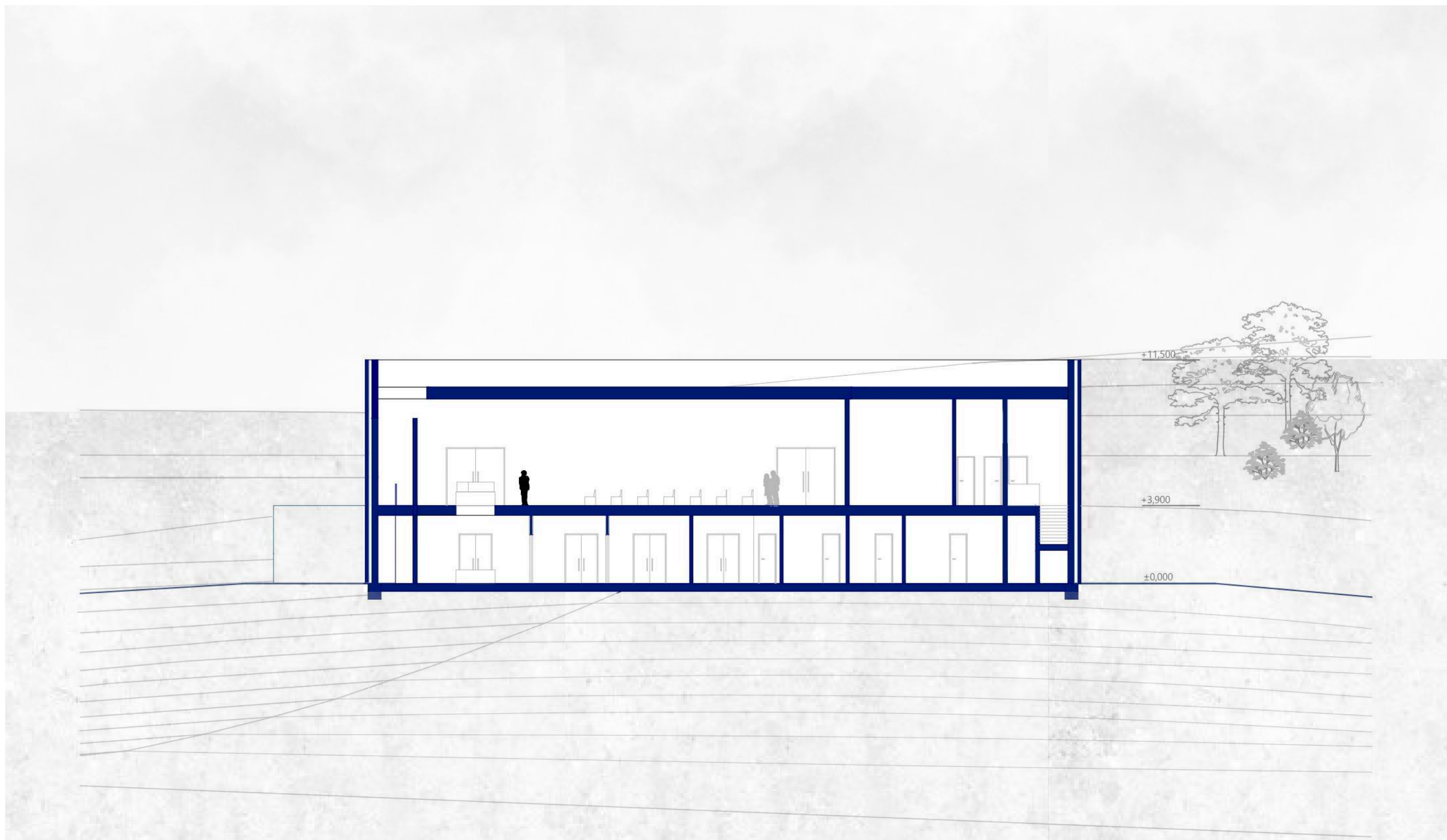

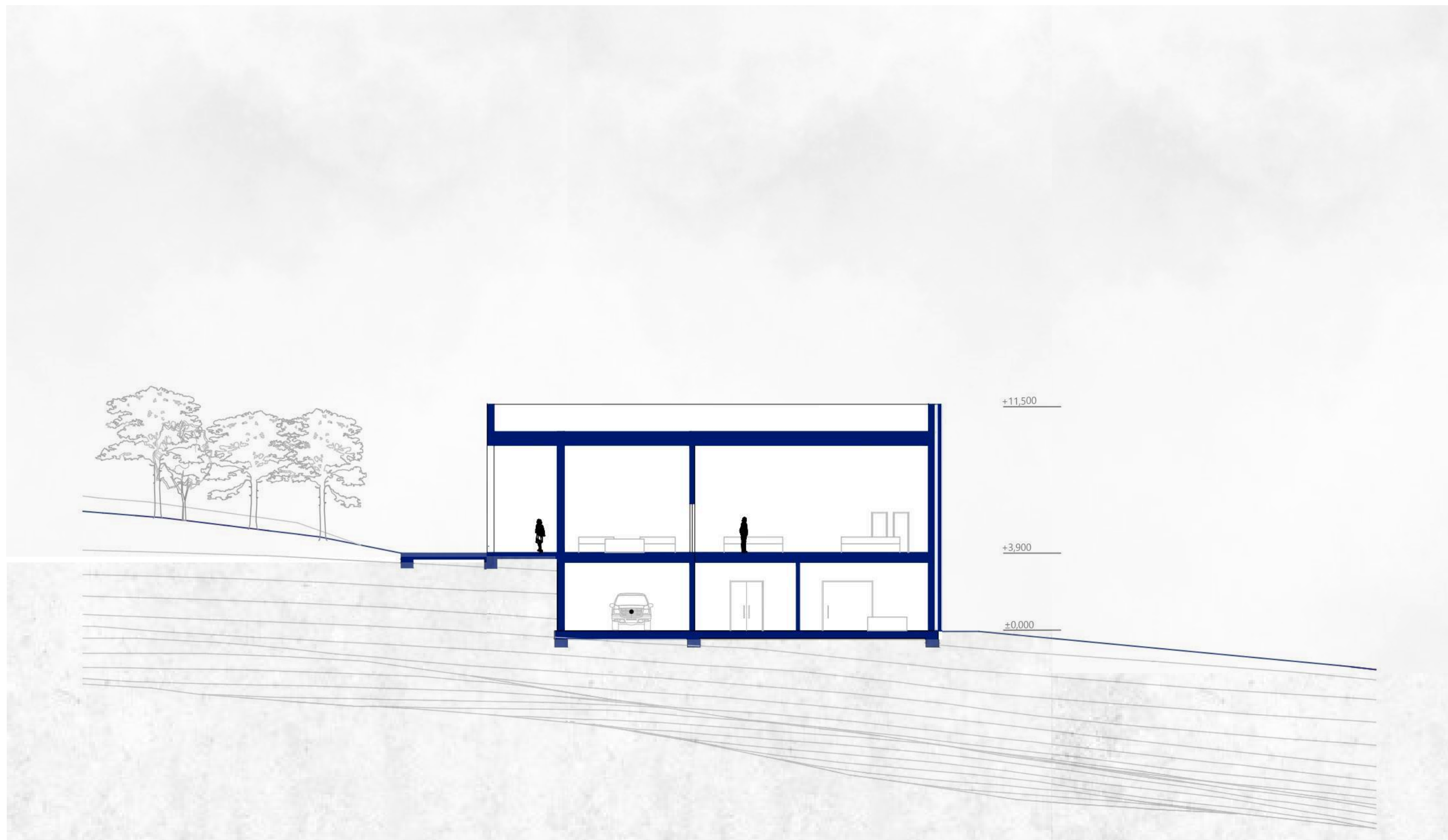
Scenár - príchod zosnulého

Zosnulého dovezie auto ku vchodu v 1.NP. Zamestnanci ho odnesú do chladiarenského boxu. Neskôr prebehne úprava zosnulého pred poslednou rozlúčkou a je prenesený do chladiarenského boxu, kde ostáva do času obradu. Pred príchodom smútiacich je telo prostredníctvom výtahu vynesené do miestnosti poslednej rozlúčky, odkiaľ je prenesený do smútočnej siene. Po obrade je telo plošinou spustené do 1.NP, naložené do auta a odvezené na miesto posledného odpočinku, kde obrad pohrebu končí. V prípade ak telo ide na kremáciu, obrad končí spustením zosnulého plošinou na 1.NP.

Príchod zosnulého

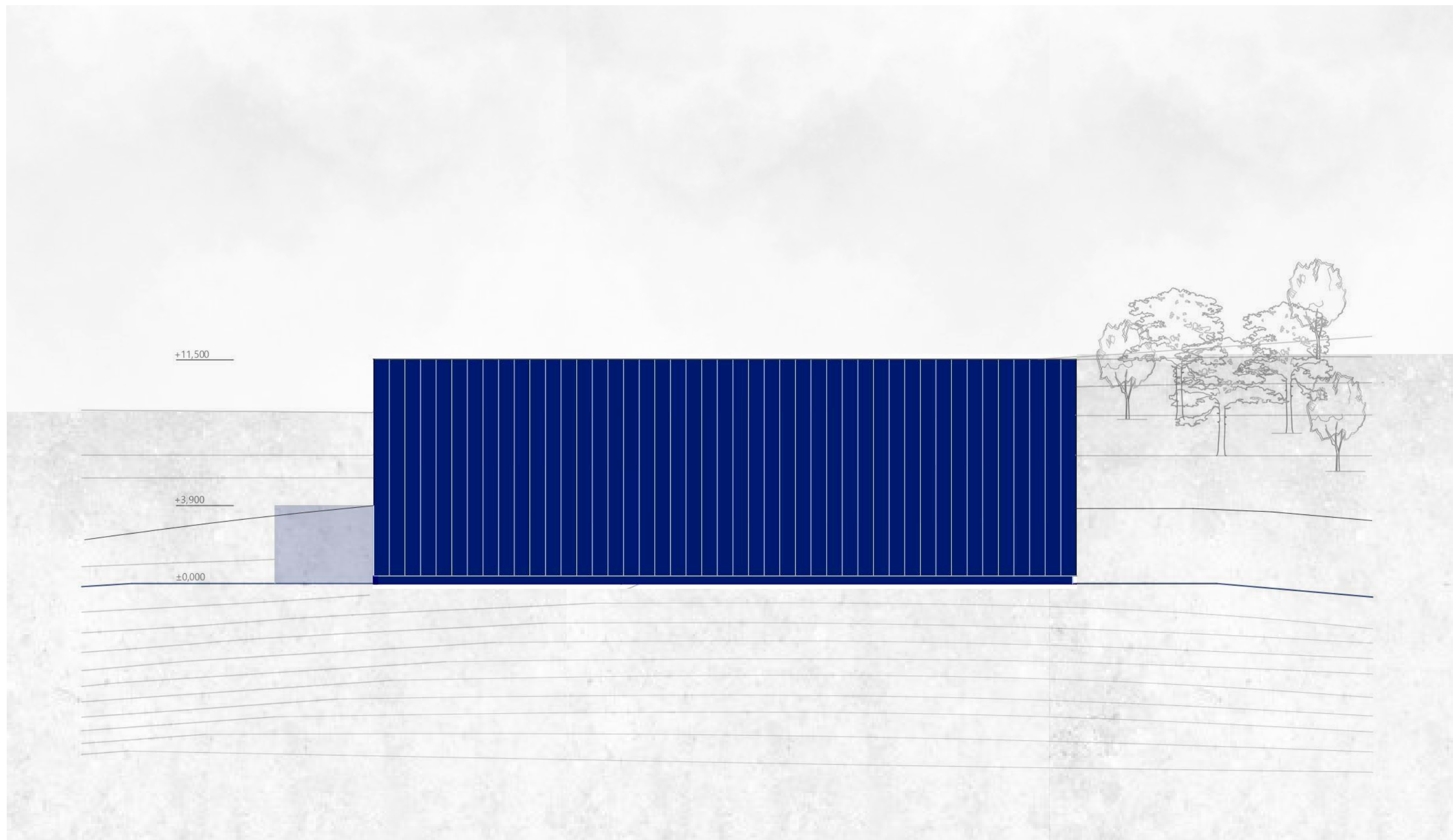

Pozdĺžny rez M 1: 200

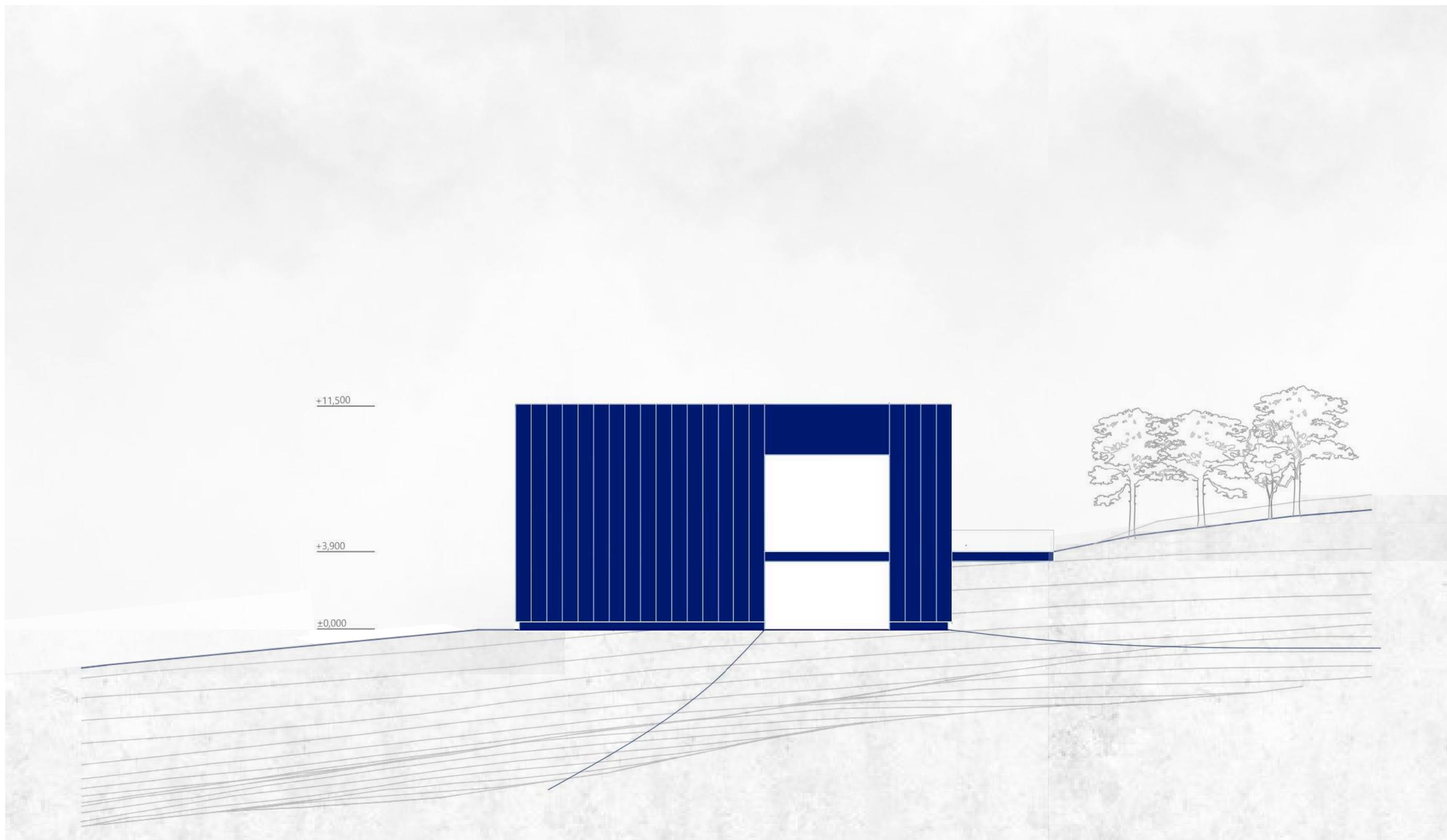

Priečny rez M 1: 200

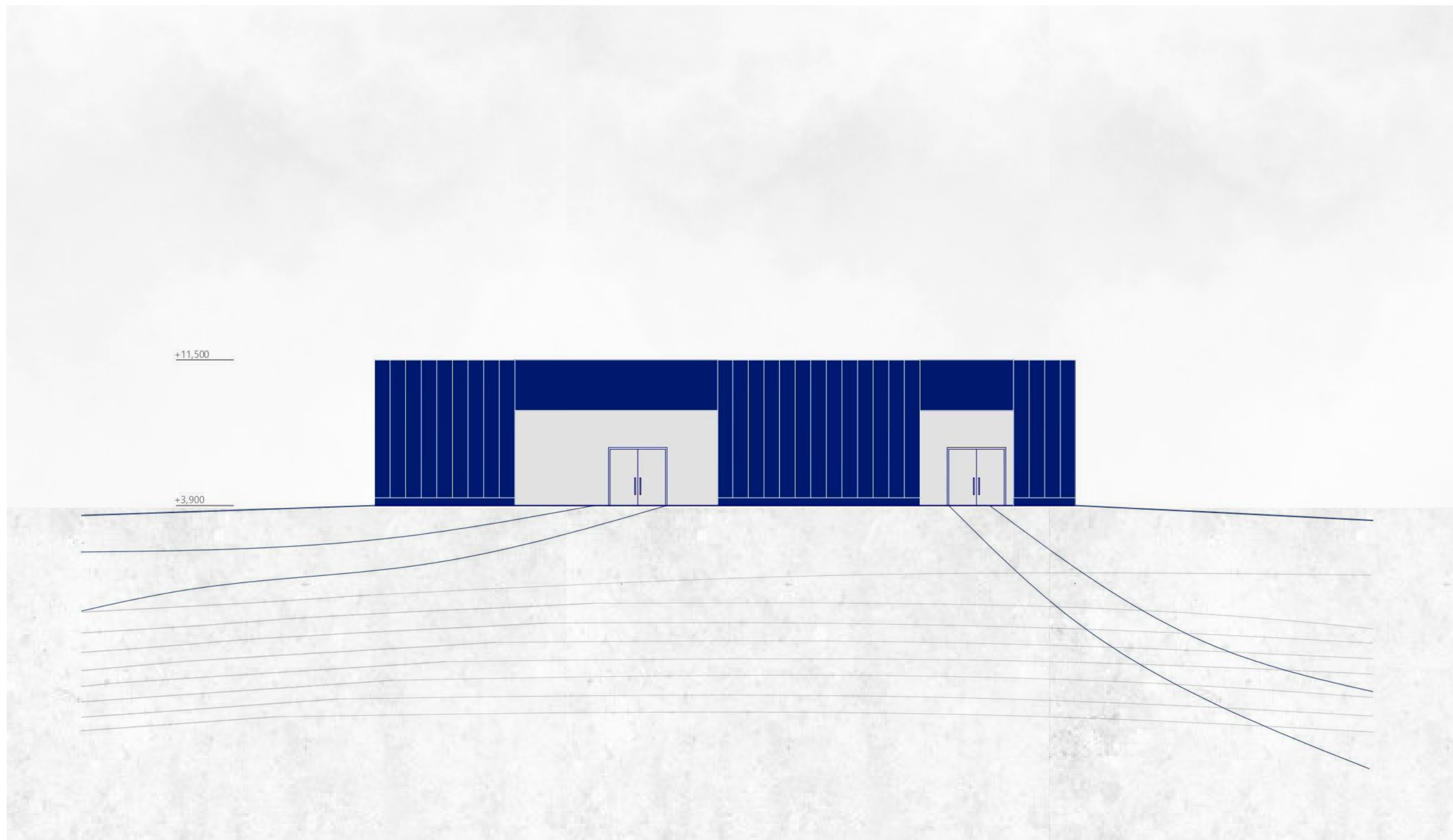
Severovýchodný pohľad M 1:200

Severozápadný pohľad M 1:200

Juhovýchodný pohľad M 1:200

Juhozápadný pohľad M 1: 200

Konštrukčné a materiálové riešenie

Objekt domu smútku tvorí pozdĺžny stenový systém doplnený o rad stípcov v exteriéri budovy. Pozdĺžny systém tvoria betónové prefabrikované steny, doplnené o prefabrikované panely, ktoré tvoria prevetrávanú fasádu. Farebnosť fasády je biely betón. Svetlá farba na prirodzene chladnom betóne je príjemným kontrastom.

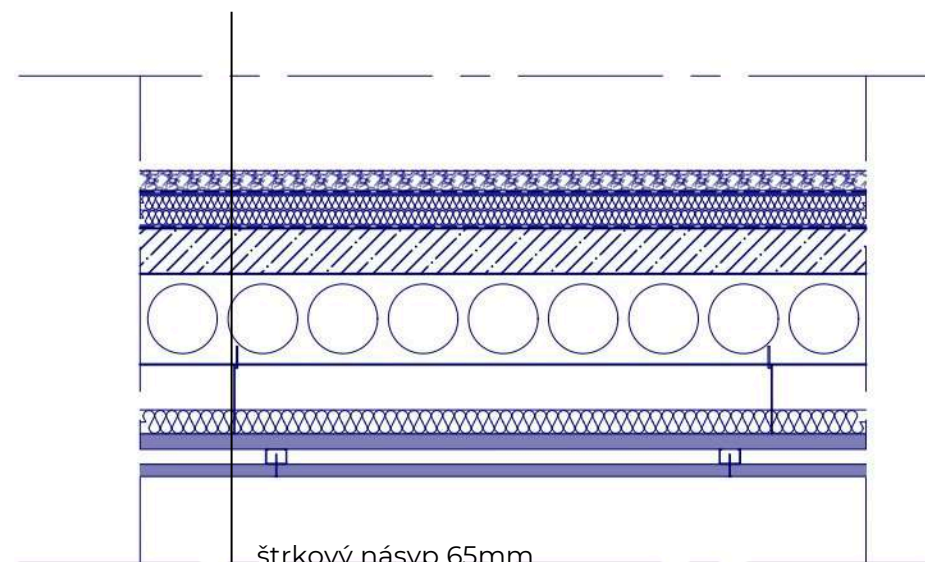
Kvôli veľkému rozpätiu tvorí stropnú dosku dutinový strop. V sieni je strop znížený o akustický podhľad.

Svetlá výška v 2.NP je 5,5m. V časti hygieny je znížená na 3m a zvyšná výška je využitá na vzduchotechnické vedenia. v 1.NP je svetlá výška 3,5m.

V objekte sa nenachádzajú žiadne otváracie okná, vetranie je zabezpečené núteným vetraním. Absentujúce okná na priečelí fasády sú vyriešené svetlíkmi zo strechy.

Terénne úpravy sú minimálne vďaka vhodnému umiestneniu objektu v smere vrstevníc, čím sa eliminujú výrazne terénne úpravy.

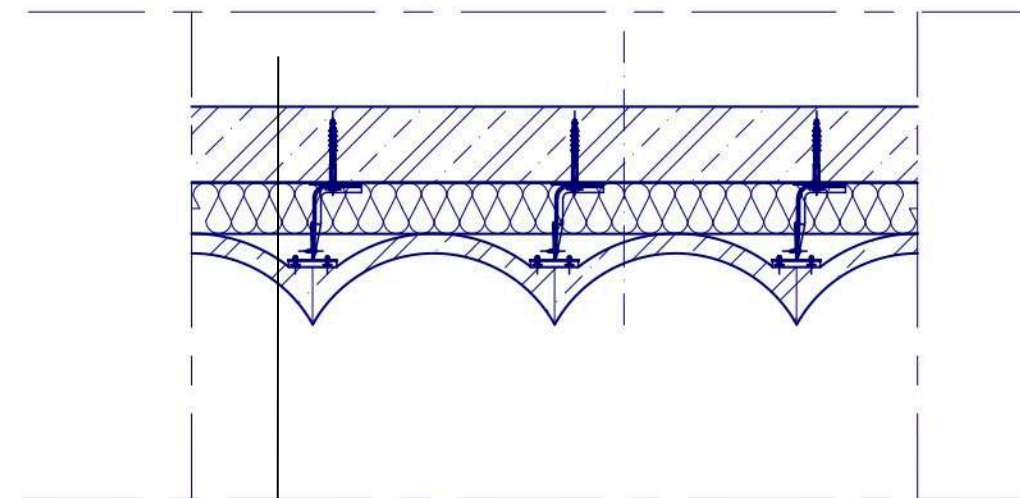
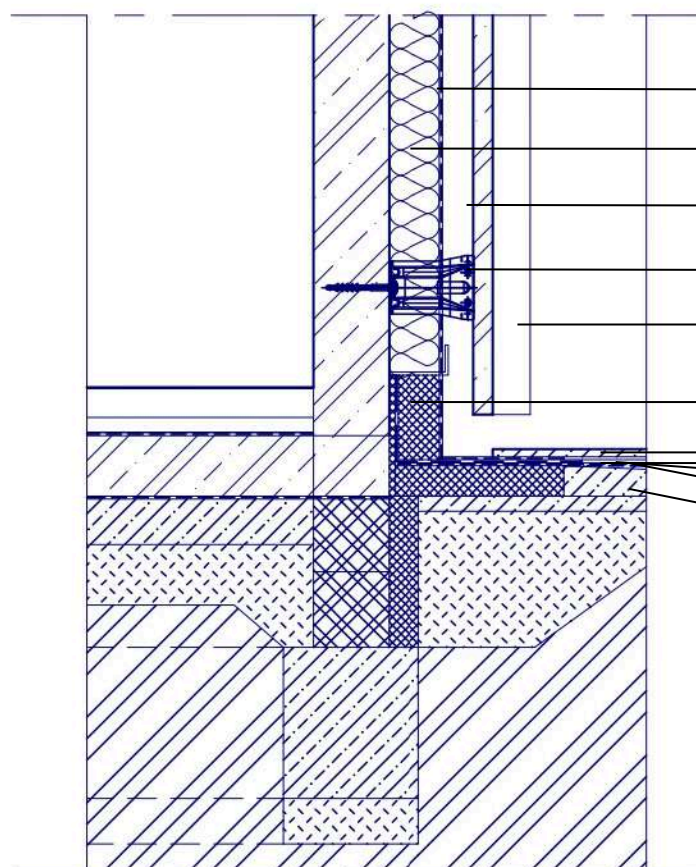
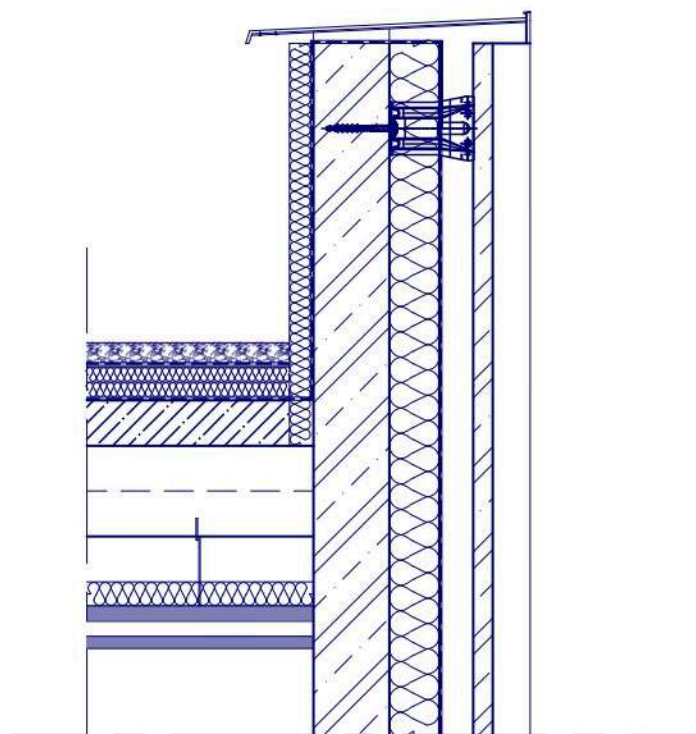
Konštrukčné a materiálové riešenie

štrkový násyp 65mm
 hydroizolácia 2mm
 geotextília
 tepelná izolácia 2x50mm
 parozábrana
 spádová vrstva 150mm
 stropné panely Spiroll 300mm
 kotvenie
 vzduchová medzera
 minerálna izolácia 80mm
 profil R-CD - nosný
 profil R-CD - montážny
 akustické sadrokartónové dosky Rigips

exoxidová liata podlaha 5mm
 anhydritový poter 95mm
 tepelná izolácia PIR dosky 50mm
 separačná vrstva
 železobetónová základová doska 250mm
 hydroizolácia 2mm

obvodové murivo - železobetón 250mm
 tepelná izolácia - minerálna vlna 200mm
 paropriepustná fólia
 spidi kotva
 vzduchová medzera
 prefabrikovaný fasádny panel

paropriepustná fólia
 tepelná izolácia - minerálna vlna
 vzduchová medzera
 spidi kotva
 fasádny panel
 styrodur
 betónová dlažba
 klampiarske výrobky
 hydroizolácia
 tepelnoizolačná podložka

DETAIL PREVETRVÁVANEJ FASÁDY

Konštrukčný detail

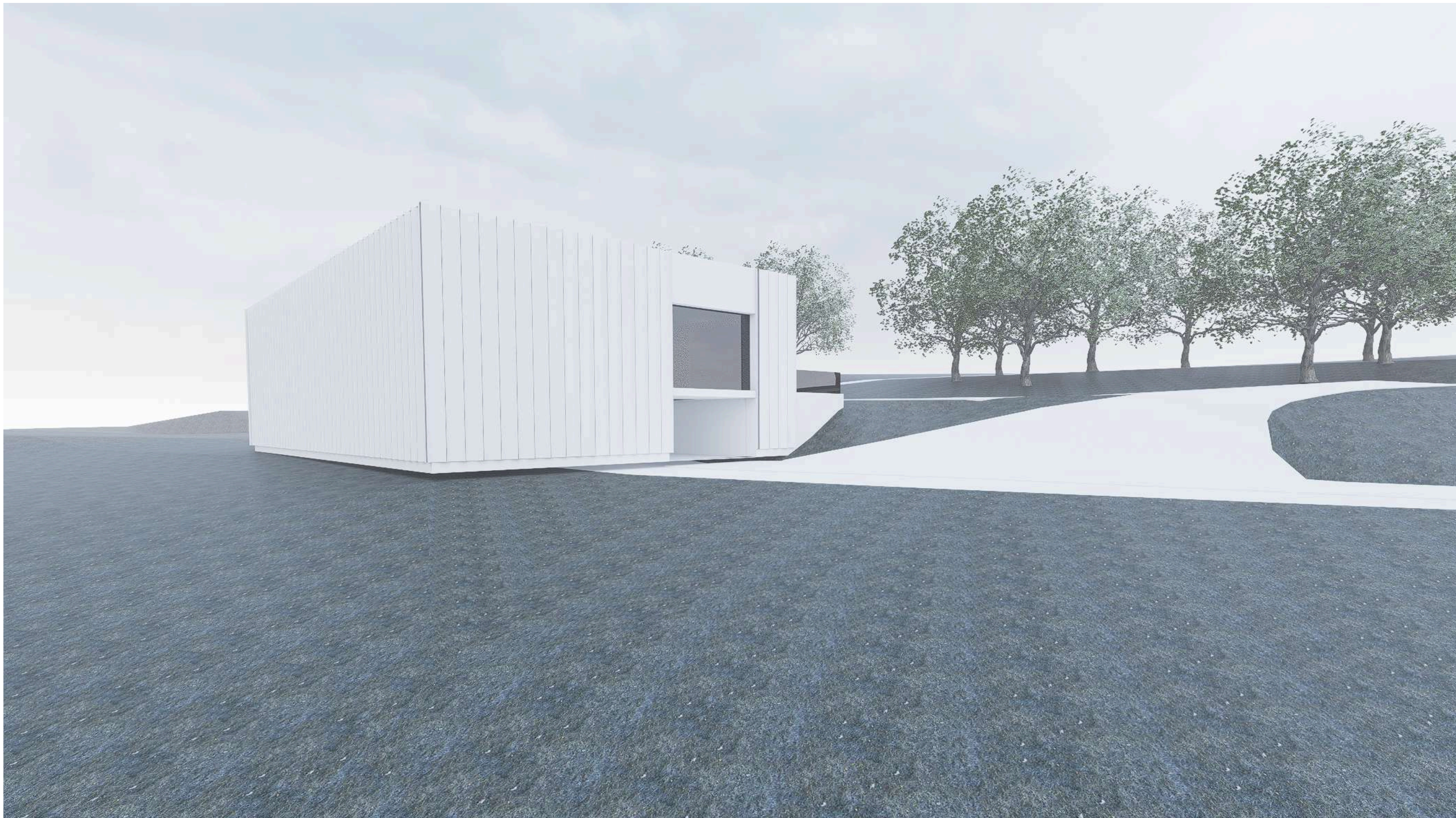
M 1: 25

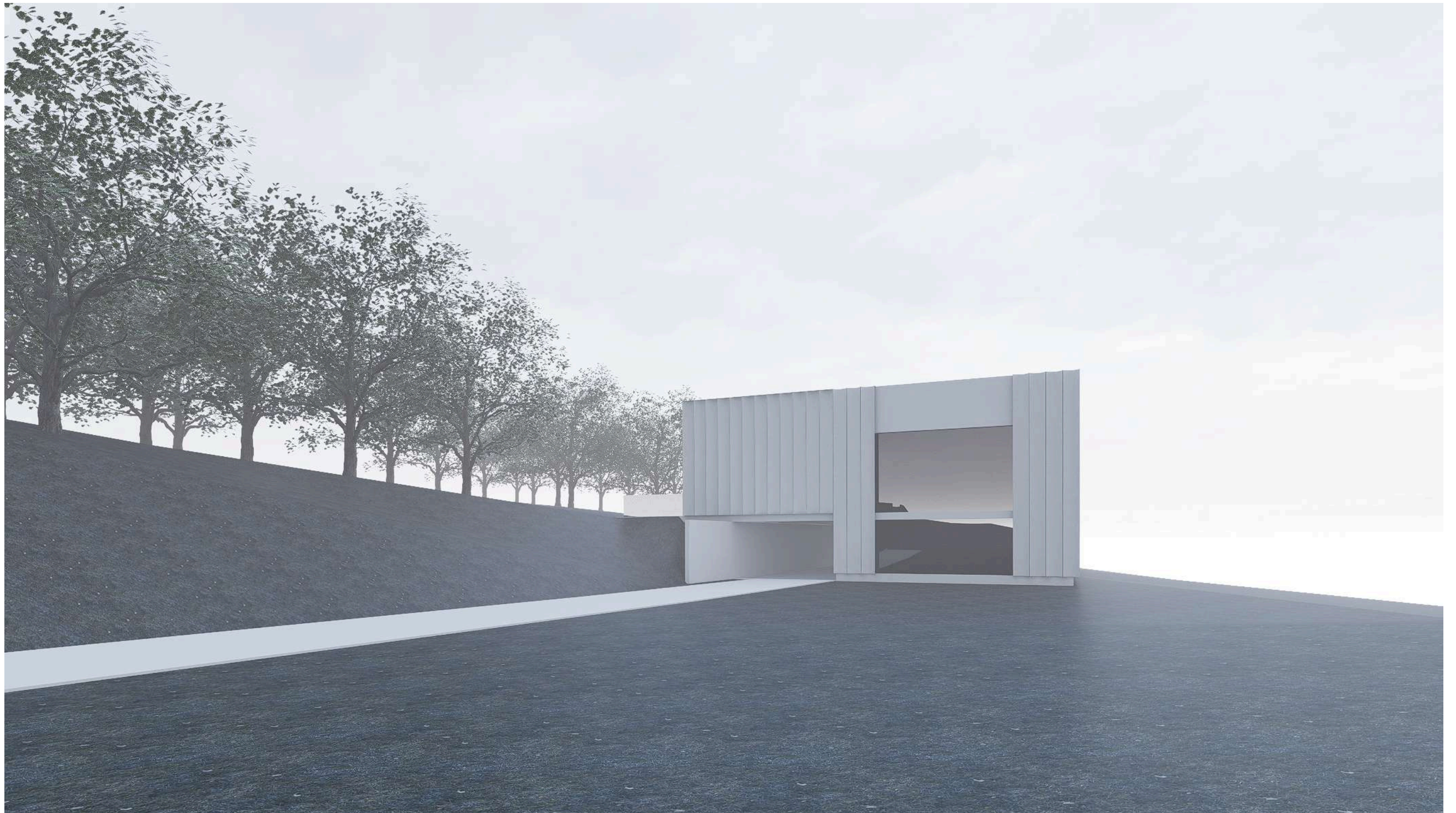
Vizualizácie

Vizualizácie

Vizualizácie

Vizualizácie

Vizualizácie

Vizualizácie

Záver:

Návrh domu smútku je koncepčne, hmotovo, výrazovo veľmi jednoduchý, čo je dôležitým aspektom pri budovách tvorených v podmienkach, kde sa kladie dôraz na vnímanie a pocity človeka. Dom smútku svojim hmotovým aj materiálovým riešením zapadá do okolia, vytvára nové príjemné prostredie. Dom smútku spĺňa vizuálne požiadavky budovy zameraenej na vnímanie a pocity človeka

Zrdoje:

Kohout, Michal. Forma sleduje smysl / na okraj architektury. Praha: Obec širšího spoločenstvíčeských unitáru, 2016. ISBN: 978-80-904909-6-3

Melková, Pavla. Vnímaní prostoru. Brno: Arbor vitae, 2021. ISBN: 978-80-7467-156-2

Zumthor, Peter. Atmosféry. Zlín: ARCHA, 2013. ISBN: 978-80-87545-22-5

<https://www.archdaily.com/454892/light-matters-glass-beyond-transparency-with-james-carpenter>

<https://srdcovky.nadaciavub.sk/zahrada-spomienok-vo-zvolene-je-cintorin-ktory-respektuje-ludi-aj-prirodu/>

https://florliftofnj.com/trapdoor_lift_model_fl-100-td

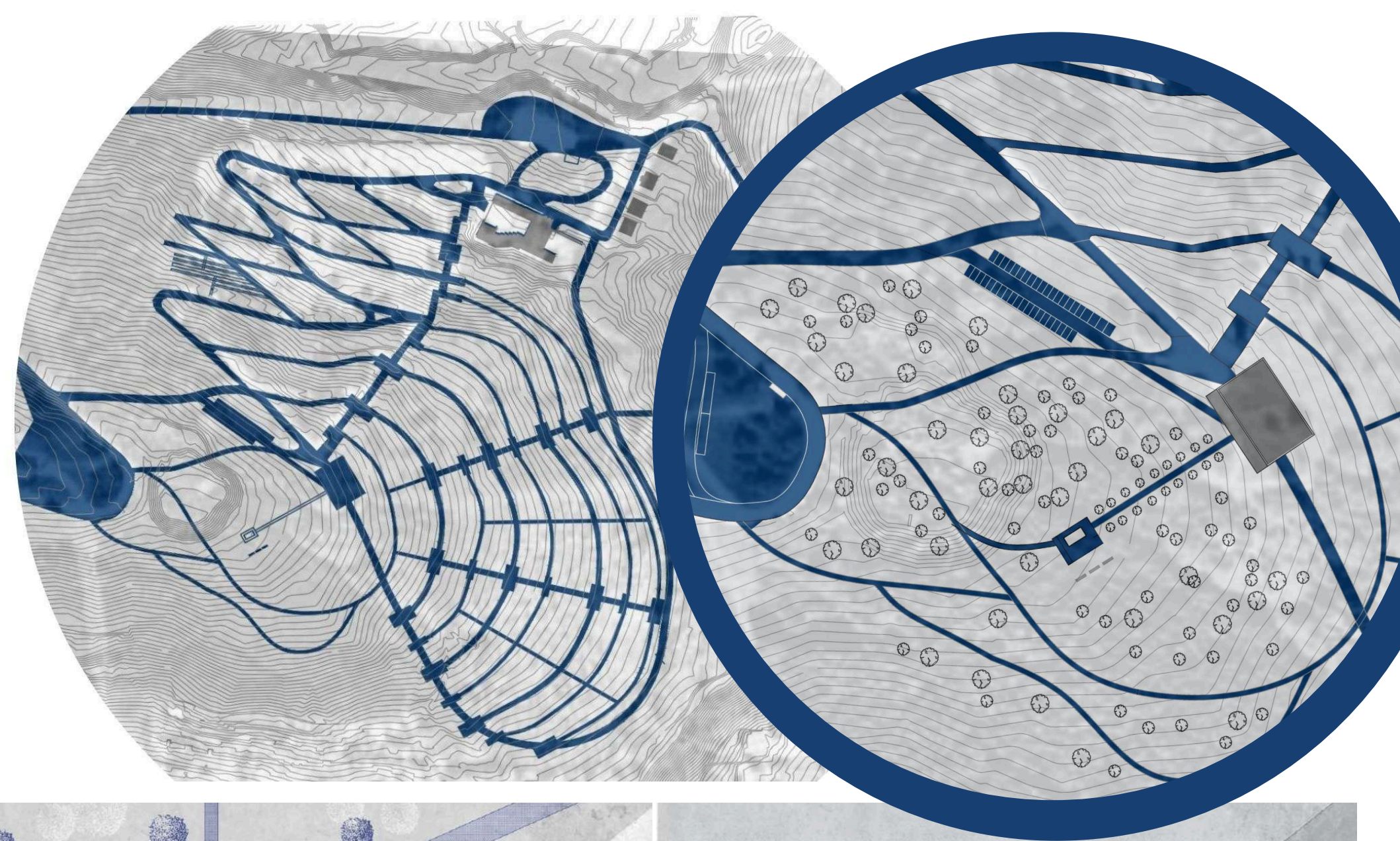
<https://www.architonic.com/en/story/simon-keane-cowell-death-by-architecture/7000585>

<https://www.dezeen.com/2016/07/11/st-elie-church-maroun-lahoud-cross-shaped-windows-mount-lebanon/>

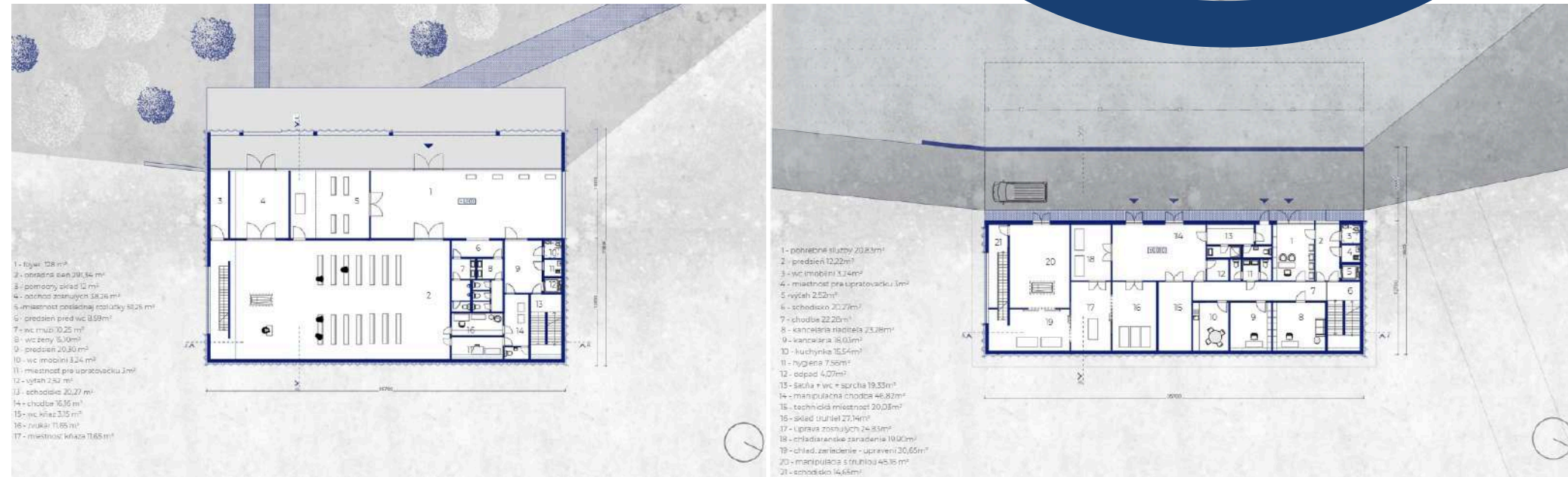

DOM SMÚTKU - NOVÝ CINTORÍN ŽILINA

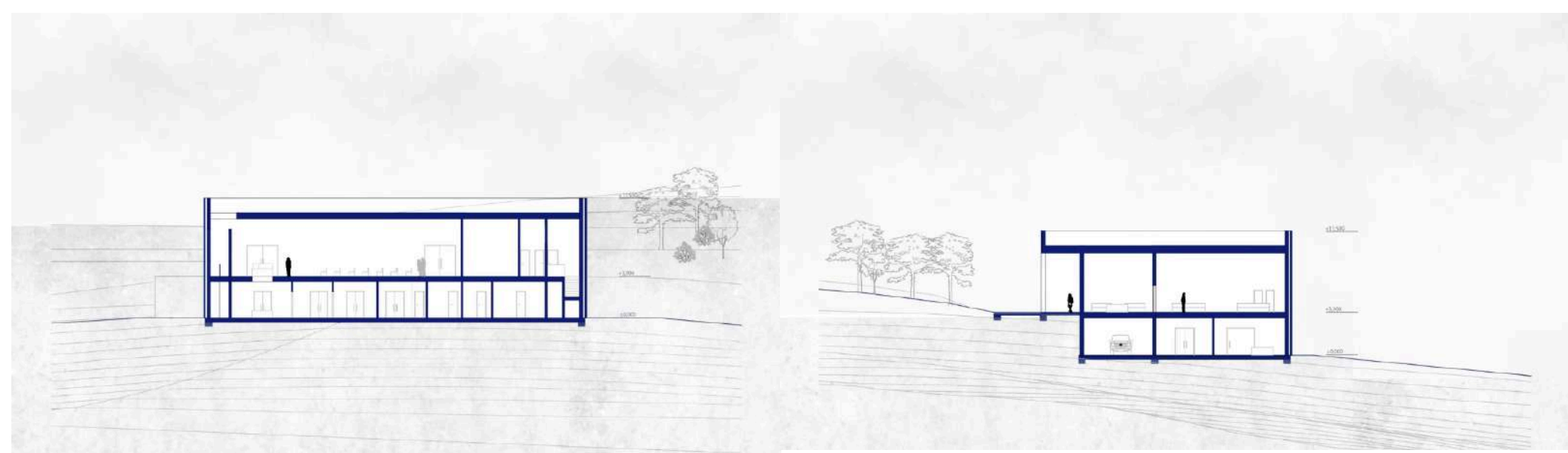
Pri urbanistickom návrhu územia som vychádzala z existujúceho fungovania cintorína, ktoré plne rešpektujem. Navrhované komunikácie sa plynule napájajú na existujúce. Nová i stará časť tak budú fungovať ako jeden celok. Pri návrhu ciest a chodníkov som taktiež zohľadňovala svahovitý terén a komunikácie sledujú tvar vrstevnic. Vytvárajú tak akési obruče, ktoré sa so stúpajúcim terénom skracujú a smerujú do jedného bodu – k navrhovanému domu smútku. Rovnako naše životné cesty smerujú k jednému bodu – k smrti. Komunikácie sa neskôr napájajú na chodník, ktorý vedie ku kaplnke, lesnému cintorínu a rozptyľovej lúke. Taktiež vedie chodník von z areálu cintorína a smeruje k blízkej zastávke MHD.

Cintorín je rozdelený do niekoľkých programovo celistvých sektorov s rôznymi spôsobmi pochovávania, čím reagujem na rozmanité preferencie užívateľov a tiež záujem o alternatívne - ekologické spôsoby pochovávania. Samotné rozmiestnenie vychádza zo svahovitosti terénu, tiež z myšlienky nechať vzniknúť dom smútku týčiaci sa pod vrcholom kopca. Z tohto dôvodu som navrhla klasický spôsob pochovávania s vyššou hustotou hrobových miest na najnižšie miesta a so stúpajúcim terénom sa hustota hrobov znižuje. Eliminuje sa tak vizuálny smog a pozornosť priťahuje dom smútku. Taktiež tu nájdeme pochovávanie v terasách - hroby pre urny aj rakvy. Tento spôsob pochovávanie je ekonomicky výhodný, priestorovo úsporný a pôsobí esteticky. Takéto hroby sú umiestnené pragmaticky - v najviac svahovitom teréne, v dolnej časti územia. Územie je doplnené o zeleň a stromy nižšieho vzrastu, čím vytváram príjemnú prírodnú atmosféru. Pod vrcholom kopca, v blízkosti nového domu smútku, nájdeme lesný cintorín a rozptyľovú lúku. V nadväznosti na kaplnku sa nachádza miesto na uskutočnenie obradov prírodných rozličiek.

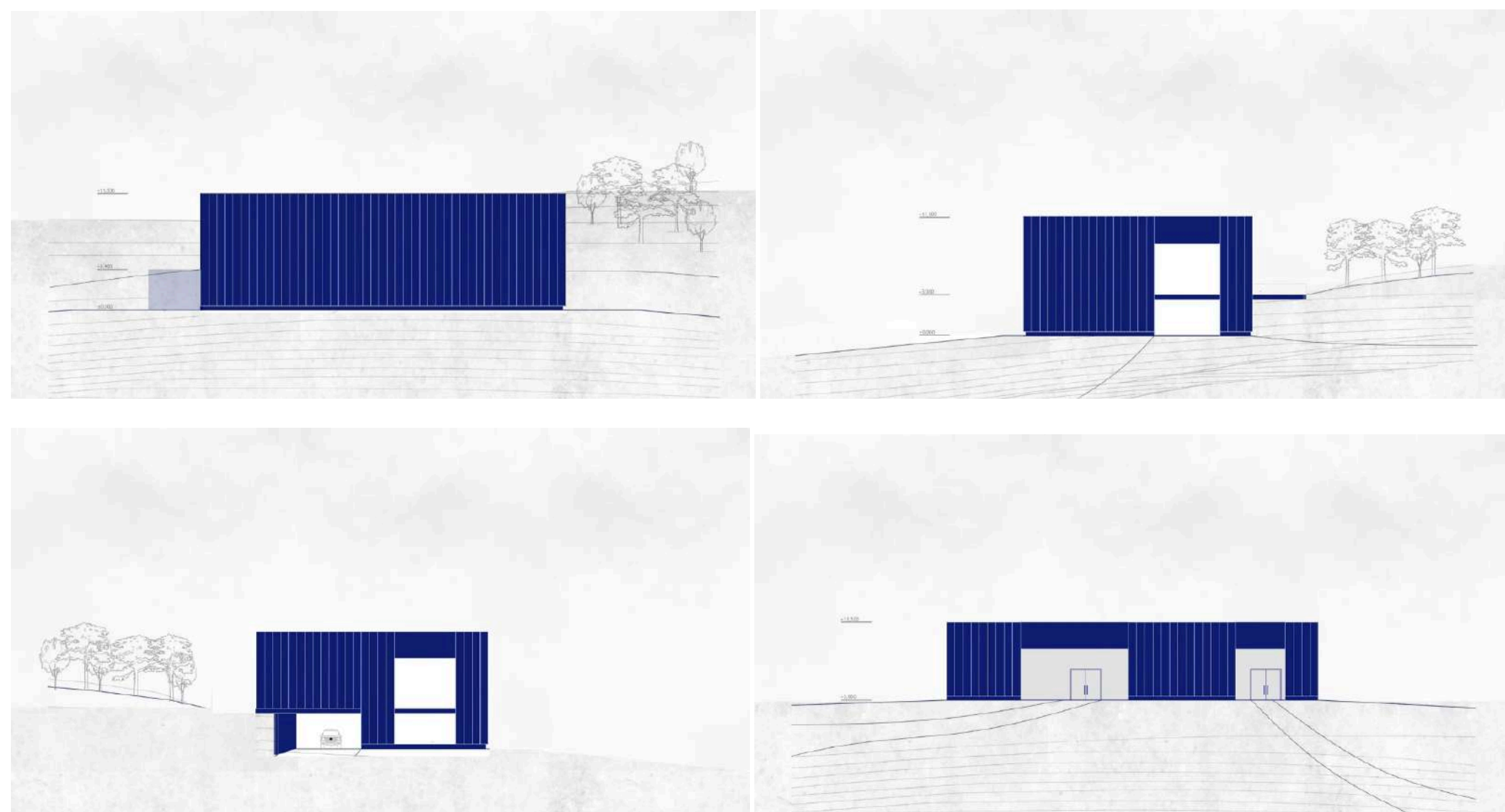
PÓDORYS 2.NP

PÓDORYS 1.NP

POZDĽŤNÝ REZ

PRIEČNY REZ

POHĽADY

KONCEPT

Hlavná myšlienka návrhu spočíva v poskytnutí nádeje pre smútiacich. V neľahkej životnej situácii, keď sa musíme rozlúčiť s milovaným človekom potrebujeme číť nádej. Nádej v lepšie zajtrajšky a v budúcnosť. Práve priestory, kde vidíme zosnulého posledný krát, zohrávajú veľkú úlohu v pohľade na túto stratu. Ak architektúra pomôže vzbudiť v nás pocit nádeje a z tejto udalosti odchádzame s pocitom prijatia reality, možno hovoriť o tom, že sa budova stala akýmsi filtrom, odkiaľ človek odchádza s menším bremenom na pleciach a s pocitom nádeje, že budúcnosť zas priniesie pekné chvíle. A architektúra túto moc má.

Hmotou objektu je jednoduchý kváder. Z čelného pohľadu je fasáda plná, členená vystupujúcimi vertikálami fasádnych panelov, čo jej dodáva akúsi veľkoleposť, monumentalitu, zároveň svojim uzavretým vzhľadom vzbudzuje rešpekt. Dom z dialky svojou striktnosťou pôsobí masívne a ostro. Poloblúkové vybratia však tento dojem zmiernujú. Čím bližšie človek k domu smútku príde, zisťuje, že tomu tak nie je. Rovnako v procese smútenia, keď najskôr odmietame prijať skutočnosť, že sme prišli o milovaného človeka, bojíme sa pripustiť si tento fakt. Nevieime čo nás čaká, aká bude nová realita. Keď však tento fakt prijíame, príde pocit úľavy, vidíme novú perspektívu a uvedomíme si, že budúcnosť nemusí byť zlá. Taktiež prichod k domu smútku zmení prvotné myšlienky obav a zistíme, že pôsobí príjemne. Ostatné strany domu sú doplnené o presklené steny, pôsobia tak vzdušnejšie. Smútiaci prichádzajú k domu smútku chodníkom vedúcim z parkoviska a nastupujú na 2.NP, nevnímajú monumentalnosť objektu v plnom rozmere, tak ako ľudia prichádzajúci z dolnej časti cintorína.

Interiér budovy pôsobí vďaka veľkej svetlej výške vzdušne, priestoranne. Použité sú svetlé farby stien a dlažby. Použitie jemných a prírodných farieb pôsobí na smútiacich upokojujúco.

Po príchode do budovy je smútiacim ponúkaný výhľad z foyer smerom k parkovisku, odkiaľ väčšina z nich prišla. Toto svetlo prenikajúce do budovy symbolizuje minulosť. Vo foyer väčšina ľudí chvíľku zotrva a pokračujú do miestnosti poslednej rozličky a obradnej siene, kde nasleduje precítnutie a pohľad do reality, na zosnulého v rakve, vpredu siene. Smútiaci sa usadia a nasleduje obrad. Slová obradníka umocňujú intenzívne pocity každého smútiaceho. Pri pohľade smerom k rakve zosnulého návštevníci vnímajú prenikavé svetlo z okna v stropce a tiež z priestoru za stenou. Priechové siene je veľmi presvetlené, zatiaľ čo ostatná časť pôsobí tmavšie, je osvetlená len spomínanými oknami. Cieľom je upriamiť pozornosť na zosnulého a program svetla. Svetlo samotné je symbolom nádeje, čistoty a pravdy. Svetlo dopadajúce na zosnulého môže tiež symbolizovať odchod na druhý svet za volaním svetla. Tiež stena, spozna ktorej je vizuálne svetlo pôsobí ako bariéra medzi našim svetom a svetom na druhej strane. Nevieime čo sa tam nachádza, vnímame len príjemné neznámo v podobe svetla. Aj to vzbudzuje pocit, že svet na ktorý náš blízky odchádza môže byť príjemný.

